

**TARIMSAL EKONOMİ VE POLİTİKA GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ
TEPGE**

**Durum ve Tahmin
PİRİNÇ
2015/2016**

Ebru YAZICI
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü
ebrucoksever@gmail.com

TEPGE YAYIN NO: 253
ISBN: 978-605-9175-23-4

© TEPGE
Her Hakkı Saklıdır.

TEPGE'nin izni olmaksızın basılamaz, basılı veya elektronik materyal olarak çoğaltılamaz ve/veya dağıtılamaz.

Kaynak gösterilmek şartı ile alıntı yapılabilir.

Yayın içerisindeki her türlü yorum ve değerlendirmeler yazarlara aittir ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın ya da TEPGE'nin görüşlerini yansıtmaz.

Tablo ve grafiklerdeki rakamların bir bölümü desimalli kullanıldığından ara ya da alt toplamları genel toplamları ile farklılık gösterebilir.

Yayın içerisindeki istatistik veriler hazırlandığı dönemde ilgili kaynaklardan elde edilen yayınlanmış son veriler olup sonraki dönemlerde, yapılan güncellemelerden dolayı farklılıklar olabilir.

ÖNSÖZ

“Durum ve Tahmin Raporları” Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü (TEPGE) çalışmaları için bilgi ve veri tabanı oluşturmayı, sektörde ilgili kişi, grup ve kuruluşları bu gelişmelerden zamanında ve doğruya yakın olarak haberdar edip bilgilendirmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmalarda, bitkisel üretim gruplarında piyasa yılları itibariyle bir önceki yıla ait üretim, kullanım (tüketim), ihracat, ithalat, fiyatlarda ortaya çıkan gerçekleştirmeler “Durum”, içinde bulunulan yıla ait gerçekleşen fakat tam netleşmeyen gelişmeler “Tahmin”, bir sonraki yıla ait muhtemel gelişmeler ise “Öngörü” adı altında sistematik olarak incelenmektedir.

Çeltik Türkiye'nin önemli tarımsal ürünlerinden biridir. Çeltik verimi dünya ortalamasının üzerinde olması sebebiyle çeltik piyasasının izlenmesi ve gelişmelerin değerlendirilmesi gerekliliği de önem kazanmıştır. “Pirinç Durum ve Tahmin 2015/2016” raporu bu gereklilikle birlikte, pirinç piyasasının mevcut durumunu ortaya koymayı ve gerek dünya gerekse Türkiye pirinç piyasasında gelecekteki olası gelişmeleri öngörmeyi, böylece hem karar alıcılara hem de bu piyasada faaliyet gösterenler ile konu ile ilgili her kesime güvenilir bir kaynak olmayı hedeflemektedir.

Yoğun emekleri için bu raporu hazırlayanlara teşekkür ederken, çalışmamızın ülkemiz ve üreticilerimiz için yararlı olacağını umarım.

M. Cihad KAYA

Enstitü Müdürü

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iii
DÜNYADA DURUM:2013/14	1
Üretim ve Kullanım.....	1
Ticaret ve Fiyatlar.....	2
DÜNYADA TAHMİN:2014/15	3
Üretim ve Kullanım.....	3
Ticaret ve Fiyatlar.....	4
DÜNYADA ÖNGÖRÜ:2015/16	5
Üretim ve Kullanım.....	5
Ticaret ve Fiyatlar.....	5
TÜRKİYE'DE DURUM:2013/14	6
Üretim ve Kullanım.....	6
Ticaret ve Fiyatlar.....	7
TÜRKİYE'DE TAHMİN:2014/15	9
Üretim ve Kullanım.....	9
Ticaret ve Fiyatlar.....	9
TÜRKİYE'DE ÖNGÖRÜ:2015/16	11
Üretim, Kullanım ve Ticaret.....	11
EK TABLOLAR	12
KAYNAKLAR	31

TABLolar

Tablo 1. Dünya Pirinç Arz ve Kullanımı.....	1
Tablo 2. Türkiye Pirinç Denge Tablosu (Bin ton).....	6
Tablo 3. Türkiye Pirinç ve Pirinç Ürünleri Ticareti (Bin Ton).....	7
Ek Tablo 1. Dünya Pirinç Arz, Kullanım ve Ticareti (Milyon Ton): 2013/14.....	13
Ek Tablo 2. Dünya Pirinç İhracat Fiyatları (\$/ton): 2006-2015.....	16
Ek Tablo 3. Başlıca İhracatçı Ülkelerde Pirinç Fiyatları Endeksi: (2002-2004=100).....	17
Ek Tablo 4. Türkiye'de Pirinç Arz ve Kullanımı: 2006/07-2015/16.....	18
Ek Tablo 5. Türkiye'de Aylar İtibariyle Pirinç ve Pirinç Ürünleri İhracatı (Ton): 2006/07 2014/15.....	19
Ek Tablo 6. Türkiye'de Aylar İtibariyle Pirinç ve Pirinç Ürünleri İthalatı (Ton): 2006/07-2014/15.....	21
Ek Tablo 7. Ülkelere Göre Türkiye'nin Pirinç İthalatı (Ton): 2006-2015.....	23
Ek Tablo 8. Ülkelere Göre Türkiye'nin Pirinç İhracatı (Ton): 2006-2015.....	24
Ek Tablo 9. Ülkelere Göre Türkiye'nin Çeltik İthalatı (Ton): 2006-2015.....	25
Ek Tablo 10. Ülkelere Göre Türkiye'nin Çeltik İhracatı (Ton): 2006-2015.....	26
Ek Tablo 11. Ülkelere Göre Türkiye'nin Pirinçten Gıda Mamulleri İhracatı (Ton): 2006-2015.....	27
Ek Tablo 12. Ülkelere Göre Türkiye'nin Pirinç Unu İhracatı (Ton): 2006-2015.....	28
Ek Tablo 13. Yıllar İtibariyle Türkiye ve Dünya Pirinç Fiyatları (TL/kg).....	29
Ek Tablo 14. Yıllar İtibariyle Türkiye Çeltik Üretici ve Pirinç Tüketici Fiyatları (TL/kg).....	30

GRAFİKLER

Grafik 1. Dünya Pirinç Stok/Kullanım Oranı.....	1
Grafik 2. Dünya Pirinç İhracat Fiyatları (\$/ton).....	2
Grafik 3. Dünya Pirinç Arzı ve Kullanımı (Milyon Ton).....	3
Grafik 4. 2014/15 Aylar İtibariyle Dünya Pirinç İhracat Fiyatları (\$/ton).....	4
Grafik 5. Türkiye Pirinç Arz ve Yurt İçi Kullanımı (Bin ton).....	7
Grafik 6. Türkiye ve Dünya Pirinç Fiyatları (TL/kg).....	8
Grafik 7. Türkiye Çeltik Üretici ve Pirinç Tüketici Fiyatları (TL/kg).....	8
Grafik 8. 2014/15 Aylar İtibariyle Türkiye ve Dünya Pirinç Fiyatları (TL/kg).....	10
Grafik 9. 2014/15 Aylar İtibariyle Türkiye Çeltik Üretici ve Pirinç Tüketici Fiyatları (TL/kg).....	10

Durum: 2013/2014

- ✚ Dünya pirinç üretimi 478,4 milyon ton, arzı ise 627,5 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.
- ✚ Dünya pirinç kullanımı 523,3 milyon ton olmuştur.
- ✚ Dünya pirinç ticaretinde ithalat 38,4 milyon ton; ihracat ise 41,8 milyon ton olmuştur.
- ✚ Dünya pirinç stokları 107,6 milyon tona yükselmiştir.
- ✚ Dünya pirinç stok/kullanım oranı ise %20,6'dır.
- ✚ Türkiye pirinç üretimi 540 bin ton olarak gerçekleşmiştir.
- ✚ Türkiye pirinç kullanımı 854,8 bin tondur.
- ✚ Türkiye pirinç ithalatı 320,2 bin ton; ihracatı ise 34,8 bin ton olmuştur.

Tahmin: 2014/2015

- ✚ Dünya pirinç üretiminin 478,8 milyon olduğu tahmin edilmektedir.
- ✚ Dünya toplam pirinç kullanımının 527,4 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir.
- ✚ Dünya pirinç ticaretinde ithalatın 40,7 milyon ton; ihracatın ise 42,8 milyon tona çıktığı tahmin edilmektedir.
- ✚ Dünya pirinç stoklarının 101,8 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir.
- ✚ Dünya pirinç stok/kullanım oranının bir önceki yıla göre azalarak %19,3 olduğu tahmin edilmektedir.
- ✚ Türkiye pirinç üretiminin 498 bin ton olduğu tahmin edilmektedir.
- ✚ Türkiye pirinç tüketiminin 700 bin ton olduğu tahmin edilmektedir.
- ✚ Türkiye pirinç ithalatının 142,2 bin ton; ihracatının ise 27 bin ton olduğu tahmin edilmektedir.

Öngörü: 2015/2016

- ✚ Dünya pirinç üretiminin 475,8 milyon ton olacağı öngörülmektedir.
- ✚ Dünya pirinç kullanımının 529 milyon tona yükseleceği öngörülmektedir.
- ✚ Dünya pirinç ticaretinde ithalatın 39,8 milyon ton; ihracatın ise 41,7 milyon tona gerileyeceği öngörülmektedir.
- ✚ Dünya pirinç stoklarının 90,1 milyon ton olacağı öngörülmektedir.
- ✚ Dünya pirinç stok/kullanım oranının %17'lere gerileyeceği öngörülmektedir.

DÜNYADA DURUM (2013/14)

Dünya pirinç üretimi 2013/14 pazarlama yılında 478 milyon tondur. Aynı pazarlama yılında küresel kullanım 481,5 milyon ton, ticaret hacmi ise 40 milyon ton olmuştur. 2007/08 pazarlama yılına kadar artış seyri gösteren dünya pirinç fiyatları bu tarihten sonra düşmeye başlamıştır. 2010/11 pazarlama yılında tekrar yükselişe geçen fiyatlar, 2013/14 pazarlama yılına kadar yükselişini sürdürmüş sonra tekrar düşmüştür.

Üretim ve Kullanım

ABD Tarım Bakanlığı (USDA) verilerine göre dünyada 2013/2014'de çeltik üretimi yaklaşık 162 milyon ha alanda gerçekleşmiştir. Bu alandan 4,4 ton/ha verim alınmış, üretim 478,4 milyon ton ile 2012/13'e göre %1,2 oranında artmıştır (Tablo 1). Üretimde Çin 142,5 milyon ton ile lider konumdadır. Çin'i sırasıyla 106,5 milyon ton ile Hindistan; 36,3 milyon ton ile Endonezya; 34,4 milyon ton ile Bangladeş ve 28 milyon ton ile Vietnam izlemiştir. Üretimdeki büyümenin az oluşunun sebebinin, kazancın düşük olması ve özellikle Latin Amerika, Karayipler, Kuzey Amerika ve AB ülkelerinde çiftçilerin çeltik tarımından uzaklaşmaya başlaması, olduğu ifade edilmektedir. Hindistan'da yeterli muson yağışları üretimi arttırırken, ülkenin Doğu kısımlarında görülen yetersiz yağışlar üretim artışının az olmasına sebebiyet vermiştir. En büyük üretici olan Çin'de 2012/13 pazarlama yılına göre çeltik üretim alanında veya üretiminde kayda değer bir değişim olmamıştır.

Tablo 1. Dünya Pirinç Arz ve Kullanımı

	2013/14 (Durum)	2014/15 (Tahmin)	2015/16 (Öngörü)
ARZ			
	Milyon Ton		
Başlangıç stokları	110,77	107,60	101,79
Üretim	478,39	478,81	474,02
İthalat	38,38	40,66	39,43
Toplam arz	627,54	627,07	615,24
KULLANIM			
Yurt içi	481,56	484,62	487,52
İhracat	41,74	42,79	41,47
Toplam kullanım	523,30	527,41	528,99
Yılsonu stokları	107,60	101,79	88,29
Stok- kullanım oranı(%)	20,56	19,30	16,69

Kaynak: Ek Tablo 1

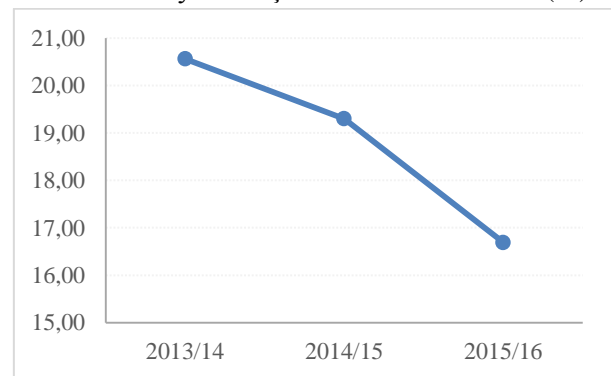
Her ne kadar aşırı yağışlar ve gün ışığının yetersizliği Endonezya'da üretimin beklenenden az olmasına sebebiyet verse de, üretim miktarının bir önceki yılın rekor seviyesini korumasına engel olamamıştır.

2013/2014 pazarlama yılında başlangıç stokları bir önceki yıla göre %3,6 artarak 110,8 milyon ton olmuştur. Bu artışta pay sahibi olan ülkeler Çin ve Tayland'dır.

2013/14 pazarlama yılında pirinç kullanımı %2,6 artarak 481,6 milyon ton olmuştur. Hindistan Ulusal Gıda Güvenliği Kanunu uygulaması kişi başına düşen tüketimi arttırmaya katkıda bulunmuştur. Hindistan'da pirinç kullanımı 2012/13' de 94 milyon ton iken 2013/14'de 99 milyon ton olmuştur. Tüketimde Çin 146 milyon ton ile ilk sırada yer almıştır.

Üretimdeki büyümenin az oluşu ve tüketimdeki artışın etkisiyle yılsonu stokları 107,6 milyon ton ile bir önceki yılın 3 milyon ton gerisinde kalmıştır. 2013/14 stok/kullanım oranı % 20,6 olmuştur (Grafik 1).

Grafik 1. Dünya Pirinç Stok/Kullanım Oranı (%)

Kaynak: Ek Tablo 1

Ticaret ve Fiyatlar

USDA verilerine göre dünyada pirinç ihracatı yapan başlıca ülkeler Hindistan, Pakistan, Tayland ve Vietnam; başlıca pirinç ithalatçı ülkeleri ise Brezilya, Endonezya, Hong Kong, Fildişi Sahili, Nijerya, Filipinler, İran, Irak, Suudi Arabistan ve AB'dir (Ek Tablo 1).

Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)'nün 2013 Kasım raporuna göre, 2007/08 pazarlama yılına kadar artış seyri gösteren dünya pirinç fiyatları bu tarihten sonra düşmeye başlamış, 2010/11 pazarlama yılında tekrar yükselişe geçmiştir. 2013 yılının ilk yarısında stabil olan fiyatların ortalaması, 2012 yılı ortalamasının üzerinde kalmıştır. 2013 yılı eylül ayında pirinç fiyatlarının düşürülmesi yeni sezon hasadı için depolama alanı ihtiyacının bir sonucudur. Fiyatlardaki düşüşü Tayland hükümetinin uyguladığı fiyat politikası da kolaylaştırmıştır. Uygulanan politika Tayland'ın ihracat tekliflerinde düşük fiyatlar ile sonuçlanmıştır. Tayland'da ihracat tekliflerinin düşüşü ülkenin rekabet gücünü iyileştirmiştir. Düşük fiyatlar Pakistan, ABD ve Vietnam'dan yapılan sevkiyatları baskılamış, ihracat açığı ise Tayland tarafından kapatılmıştır. İhracatı 11 milyon ton olan Tayland'ı, sevkiyatı %9,1 oranında azalarak 10 milyon ton olan Hindistan izlemiştir. Küresel ihracat 2013/14 pazarlama yılında 41,7 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Uluslararası pirinç fiyatları 2014 yılı Mayıs ve Ağustos ayları arasında keskin bir yükselişe geçmiş ve fiyatlar düşmeye karşı direnç göstermiştir. Bu

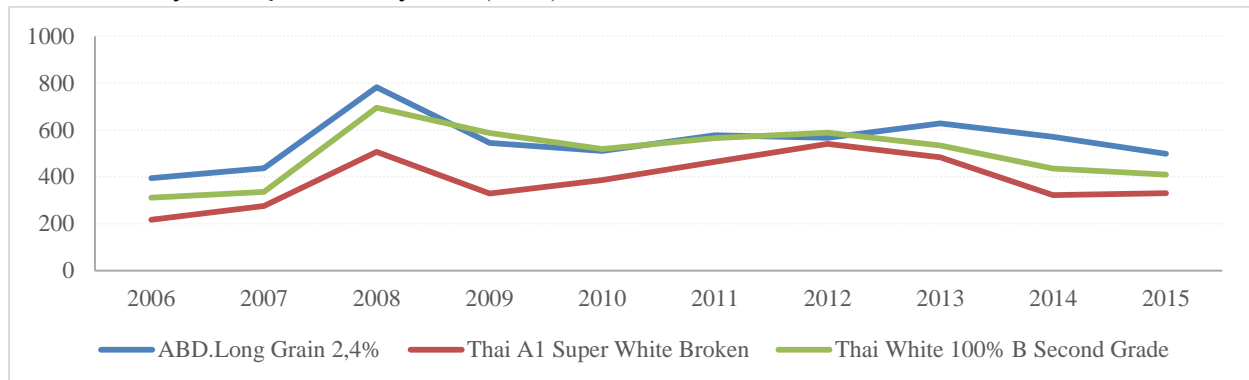
durumun sebebi kötü hava şartlarının ürünler üzerinde olası etkilerinin yarattığı endişe ve büyük ithalatçıların yeniden alıma başlayacağı düşüncesidir. 2014 Eylül ayında hasat dönemi yaklaştığından ve boş depolama alanı ihtiyacından dolayı fiyatlar tekrar gerilemiştir.

2013/14'de küresel ithalat 38,4 milyon tondur. Endonezya, İran, Kore ve Filipinler'de yerel kaynaklardan dolayı alımlar azalmış, Çin'de ise ithalat 4 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

Fiyatların dikkat çekici şekilde stabil olduğu birkaç ay sonrasında 2013 Eylülünde FAO pirinç fiyat endeksi (2002-2004=100) %5 oranında azalarak 226 puan olmuş ve Nisan 2012'den bu yana görülen en düşük değere ulaşmıştır. Endeks tüm pirinç çeşitlerinde düşüş göstermiştir. En büyük düşüş Afrika ve Asya'da düşük ithalat talebi olan İndika pirincinde görülmüştür. Japonika tipi pirinç fiyat endeksinde %5 oranında yaşanan azalma Aromatik pirinçte %2,2 düzeyinde kalmıştır (Ek Tablo 3).

2013 yılı Eylül ayında 460 \$/ton olan Thai 100% B beyaz pirinç fiyatı 2014 Şubat ayına kadar aynı seyrinde kalmış, Şubat ayında 466 \$/ton olmuştur. Takip eden aylarda düşüşe geçen fiyatlar, 2014 Haziranında tekrar yükselerek aynı yılın Ağustos ayında 458 \$/ton'a ulaşmıştır. ABD Long Grain pirinç fiyatı ise 2013 Eylül ayında 622 \$/ton iken, kademeli olarak azalmış 2014 Ağustos ayında 556 \$/ton olmuştur (Grafik 2).

Grafik 2. Dünya Pirinç İhracat Fiyatları (\$/ton)

Kaynak: Ek Tablo 2

DÜNYADA TAHMİN (2014/15)

Dünya pirinç üretiminin 2014/15 pazarlama yılında 478,8 milyon ton olacağı tahmin edilmektedir. Aynı pazarlama yılında küresel kullanımın 484,6 milyon ton, ticaret hacminin ise yaklaşık 42 milyon ton olacağı düşünülmektedir. 2013/14 pazarlama yılında düşük olan pirinç fiyatları bu tarihten itibaren düşüşünü sürdürmeye devam etmektedir. 2014/15 küresel stok/kullanım oranının %19,3 olması beklenmektedir.

Üretim ve Kullanım

USDA verilerine göre 2014/15 pazarlama yılında dünyada çeltik üretiminin 160 milyon ha alanda gerçekleştiği tahmin edilmektedir. 4,5 ton/ha verim ile bu alandan elde edilen toplam üretimin 478,8 milyon ton olduğu düşünülmektedir (Tablo 1; Grafik 3). 2014 yılında geç yağın yağışlar ve bazı bölgelerde yaşanan kalıcı kuraklık sonrası gelen sel felaketleri üretimi olumsuz yönde etkilemiştir. Üretimde Çin 145 milyon ton ile lider konumdadır. Hindistan kötü hava koşullarından etkilenmiş olsa da tahmini 105 milyon ton üretim ile küresel anlamda ikinciliğini korumaktadır. Tayland'da uygulanan düşük üretici fiyat politikasının üretim alanlarında ve üretimde %2 düzeyinde bir azalmaya sebebiyet vereceği tahmin edilmektedir.

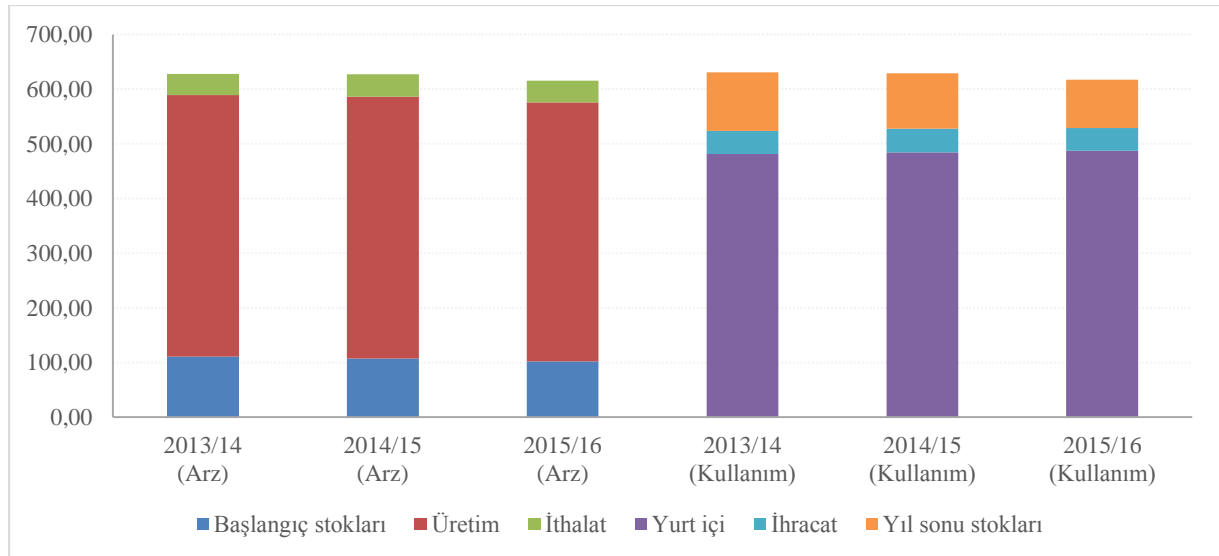
2014/2015 pazarlama yılında başlangıç stokları bir önceki yıla göre %2,8 azalarak

107,6 milyon ton olmuştur. Azalan stoklar özellikle Hindistan ve Tayland'da göze çarpmaktadır. Hindistan'da kişi başı pirinç tüketiminde artış ve Tayland'da ihracatın 2013/14 pazarlama yılında fazla oluşu bu durumun ortaya çıkışında etkili sebeplerdir.

Pirinç tüketiminde 2014/15 pazarlama yılında bir önceki yıla göre %0,6 artış tahmin edilmektedir. Tüketimin 484,6 milyon ton olacağı ve en çok tüketimin 148 milyon ton ile Çin'de gerçekleşeceği düşünülmektedir.

Üretimde artış olmaması, azalan başlangıç stokları ve tüketimdeki artış birlikte değerlendirildiğinde, 2014/15 sene sonu stoklarının bir önceki yılın %5,4 gerisinde kalarak 101,8 milyon ton olması muhtemeldir. 2014/15 pazarlama yılı stok/kullanım oranının ise %19,3 seviyesine gerileyeceği tahmin edilmektedir (Grafik 1).

Grafik 3. Dünya Pirinç Arzı ve Kullanımı (Milyon Ton)

Kaynak: Ek Tablo 1

Ticaret ve Fiyatlar

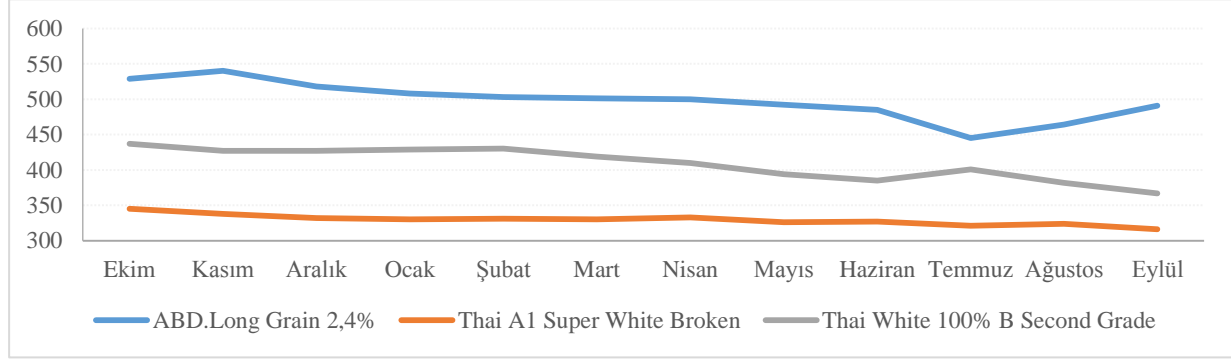
Uluslararası fiyatlarda Eylül 2014'den beri istikrarlı bir düşüş gözlenmektedir. 2015 Nisan ayında FAO Pirinç Fiyat Endeksi (2002-2004=100) 218 puana gerilemiştir (Ek Tablo 3). Bu endeks Ağustos 2010'dan beri görülen en düşük değerdir. 2015 yılının ilk çeyreğinde fiyatlar aşağı çekilmiş, endeks 4 puan azalmıştır. Kıt Japonika pirinç kaynaklarına rağmen bu segmentte fiyatlarda %3 düşüş yaşanmıştır. Uluslararası pirinç fiyatları Nisan ayında düşük kalite İndika pirincinde Ocak ayı düzeyini korumuş, fakat yüksek kalite İndika pirincinde %3'lük azalma yaşanmıştır. Buna karşın 2014 yılının son çeyreğindeki keskin kayıplardan sonra İran pazarının tekrar açılacağı umuduyla birlikte Nisan 2015 Aromatik pirinç fiyatlarında Ocak ayına göre %2'lik artış görülmüştür. FAO Pirinç Fiyat Endeksi (2002-2004=100) Eylül 2015'de 206 puan olmuştur. Bu değer aynı yılın Ağustos ayından %1,7 ve Ocak ayından %7,1 daha düşüktür. Yüksek kalite İndika ve Aromatik varyetelerde endekste Ocak'tan Eylül'e sırasıyla 18 ve 21 puan gerileme kaydedilmiştir. 2014/15 pazarlama yılında İndika pirinç fiyatlarının yüksek olmaması, düşük üretim miktarına rağmen ihracatçı ülkeler arasındaki rekabeti yansıtmaktadır.

Ocak 2015'de 429 \$/ton olan Thai 100% B beyaz pirinç fiyatı, Nisan 2015'te %4,4 azalarak 410 \$/ton olmuş, Eylül 2015'te ise 367 \$/ton'a gerilemiştir (Grafik 4). Tayland

hükümetinin Aralık 2014'ten itibaren kamu stoklarından ihale yoluyla 1,5 milyon ton satış yapması fiyat düşüşünde etkili unsurlardandır. Bir diğer etkili unsur da, Nijerya, Batı Afrika ve Brezilya'da para birimlerinin değer kaybetmesi sonucu ithalatçı ülkelerin alım gücünün olumsuz etkilenmesidir. Fiyatlar Hindistan, Pakistan ve Vietnam'da da baskılanmıştır. Bu durum özellikle Hindistan ve Pakistan Basmati pirinci için oluşan talebin, üretilen miktarın altında kalmasıyla ilgilidir (FAO, 2015a).

2014/15 pazarlama yılında küresel ihracatın 42,8 milyon ton olarak kayda geçeceği tahmin edilmektedir (Grafik 3). Her ne kadar küresel üretimin beklentileri karşılamadığı düşünülse de, büyük ihracatçı ülkelerde mevcut stoklar 2014/15 pazarlama yılında ihracatta rekor hacmi sürdürmeye yeterlidir (FAO, 2014b). İhracatta birinci ülkenin 12 milyon ton ile Hindistan olduğu, Hindistan'ı 9 milyon ton ile Tayland'ın takip ettiği düşünülmektedir. Küresel ithalatın aynı pazarlama yılında 40,7 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. Küresel pirinç borsasında hacmin daralmasının ardında yatan sebep, özellikle lider ithalatçı ülkelerin pirinç talebinde oluşan azalmadır. Çin küresel pirinç ithalatında birinci olarak yerini korumaktadır. Ülkede yerel fiyatların yüksek olması nedeniyle hükümetin ithalatı desteklemesinin de bu durumda etkisi olduğu düşünülmektedir (FAO, 2015a).

Grafik 4. Dünya Pirinç İhracat Fiyatları (2014/15, \$/ton)

Kaynak: Ek Tablo 2

DÜNYADA ÖNGÖRÜ (2015/16)

Dünya pirinç üretiminin 2015/16 pazarlama yılında 474 milyon ton olacağı öngörülmektedir. Aynı pazarlama yılında küresel kullanımın 487,5 milyon ton, ticaret hacminin ise yaklaşık 40,5 milyon ton olması beklenmektedir. 2015/16 küresel stok/kullanım oranının ise %16,7 düzeyinde kalacağı öngörülmektedir. Bu öngörüler ışığında 2015/16 pazarlama yılında küresel pirinç arzının mevcut duruma göre %2; küresel toplam kullanımın ise %1 düzeyinde azalması söz konusudur.

Üretim ve Kullanım

2015/16 pazarlama yılında küresel pirinç üretiminin olumsuz hava koşullarından büyük oranda etkilenmeyeceği öngörülmektedir. Bu doğrultuda dünya üretiminin 474 milyon ton ile 2014/15 pazarlama yılının %1 altında kalacağı düşünülmektedir (Tablo 1; Grafik 3). 2015 yılının ilk yarısından itibaren varlığını sürdüren El Nino etkisi başta olmak üzere, diğer olumsuz hava olaylarının da katkısıyla özellikle Asya ülkelerinde FAO üretim tahminleri azaltılmıştır. Gecikmiş ve yetersiz yağışların 2016'nın ilk çeyreğinde yoğun olacağı düşünülmektedir. Bu durum gerçekleştiği takdirde 2015'in son çeyreğinde ve 2016 yılı başlarında yapılan ekimler için ağır sonuçlar doğuracaktır. Endonezya'da kuraklığın etkili olacağı; Hindistan ve Tayland'da zamansız yağışların üretimi olumsuz etkileyeceği öngörüler arasındadır (FAO,2015b). USDA verilerine göre 2015/16 pazarlama yılında en fazla üretimin 146 milyon ton ile Çin'de gerçekleşeceği öngörülmektedir. Hindistan 104 milyon ton ile ikinci sırada yer almaktadır.

2015/16 pazarlama yılında başlangıç stoklarının 101,8 milyon ton olması

beklenmektedir. Bir önceki yıla göre yaklaşık %5,5 oranında azalma söz konusudur. Bu azalmada pay sahibi olan ülkeler Hindistan, Tayland ve Endonezya'dır.

Küresel pirinç kullanımında 2015/16'da bir önceki yıla göre 3 milyon ton düzeyinde bir artış beklentisi söz konusudur. Bu artış gıda olarak kullanımındaki artışın yanı sıra yem rasyonlarında kullanımının artışı ile de ilgilidir. Gıda olarak pirinç tüketiminde 2014/15'te 54,6 kg olan kişi başı yıllık tüketimin 54,7 kg olacağı öngörülmektedir. Tüketimde ilk sırayı 150 milyon ton ile Çin'in alması beklenmektedir (FAO, 2015b).

2015/16 üretiminin ve başlangıç stoklarının az oluşu ile tüketimde beklenen artış göz önüne alındığında yılsonu stoklarının 88,3 milyon tona düşeceği ve stok/kullanım oranının %16,7'e gerileyeceği öngörülmektedir (Tablo 1; Grafik 1).

Ticaret ve Fiyatlar

2015 yılında birçok ülkede çeltik üretimini etkileyen olumsuzluklara rağmen, pirinç fiyatları 2014 Eylül ayından beri düşüşünü sürdürmüştür. Fiyatlardaki bu düşüş ithalattaki durgunluğun bir göstergesidir. Hindistan ve Tayland'da aşırı pirinç stoklarının önüne geçmek için yürütülen hükümet politikaları da fiyatların azalmasında etkili olmuştur. 2015/16 pazarlama yılında da fiyat yükselişine dair bir öngörü bulunmamaktadır.

USDA verilerine göre 2015/16 pazarlama yılında ihracat öngörüsü 41,5 milyon ton olup ihracatta ilk sırada Tayland bulunmaktadır. İthalatta ise bir önceki yıla göre %3'lük bir azalma beklenmekte ve ithalatın 39,4 milyon ton olacağı öngörülmektedir. İthalatta ilk sırada Çin'in olacağı düşünülmektedir.

Uluslararası Hububat Konseyi (IGC)'nin Eylül ayı raporuna göre, 2015/16 pazarlama yılında her ne kadar ticarete daralma öngörülüyor olsa da özellikle Asya pazarına yapılacak sevkiyatlarla ticaretin yüksek olacağı beklenmektedir.

TÜRKİYE'DE DURUM (2013/14)

Türkiye pirinç üretimi 2013/14 pazarlama yılında 540 bin ton olmuştur. Söz konusu pazarlama yılında yıllık kişi başına 8,3 kg pirinç tüketimi ile toplam tüketim 637 bin tona ulaşmıştır. Türkiye pirinç ithalatı 178,2 bin ton; çeltik ithalatı ise 235,7 bin ton olarak gerçekleşmiştir; ihracat miktarları ise sırasıyla 21 bin ve 325 tondur.

Üretim ve Kullanım

2013/14 yılında Türkiye'de çeltik tarımı 111 bin hektar alanda gerçekleşmiş ve 540 bin ton pirinç elde edilmiştir (Tablo 2; Grafik 5). 2012/13'e göre çeltik ekim alanında meydana gelen %7,5'lük azalmaya göre üretimde %2,3 oranında artış yaşanmasının başlıca sebebi üretim sezonu süresince iklim koşullarının elverişli olması ve çeltik veriminde meydana gelen artıştır (TZOB, 2015). Türkiye'de çeltik üretiminin %70'inden fazlası Marmara Bölgesi'nde gerçekleşmiştir. Marmara Bölgesi'ni sırasıyla Karadeniz Bölgesi ve Orta

Kuzey Anadolu Bölümü takip etmektedir. Türkiye üretiminin yaklaşık %85'i Edirne, Samsun, Balıkesir, Çanakkale, Çorum ve Çankırı'dan elde edilmektedir. Edirne tek başına toplam üretimin %42'sini karşılamıştır.

Üretimdeki artışa paralel olarak pirinç tüketiminde de artış meydana gelmiştir. 2012/13'te 7,5 kg olan kişi başına düşen yıllık pirinç tüketim miktarı 8,3 kg'a yükselmiştir. 2013/14'te tüketim yaklaşık %12 oranında artarak 637 bin ton olmuştur.

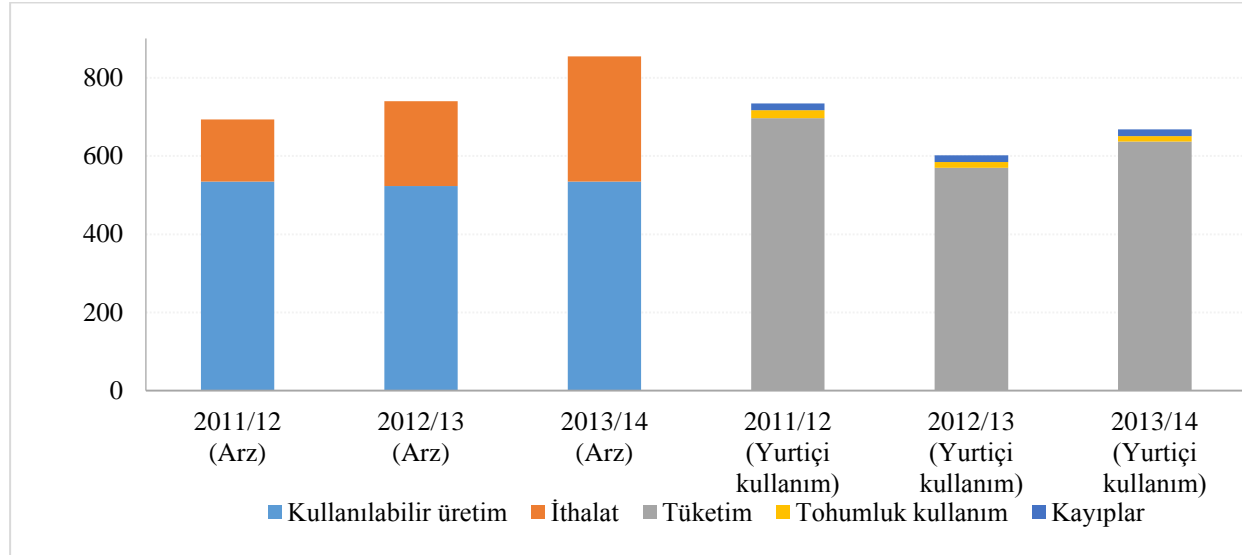
Tablo 2. Türkiye Pirinç Denge Tablosu (Bin ton)

	2011/12	2012/13	2013/14
Üretim	540,0	528,0	540,0
Ekilen alan (Bin ha)	99,4	119,7	110,6
Verim (ton/ha)	5,4	4,4	4,9
Üretim kayıpları	5,4	5,3	5,4
Arz=Kullanım	693,3	739,8	854,8
Kullanılabilir üretim	534,6	522,7	534,6
İthalat	158,7	217,1	320,2
İthalat-AB 27-28	20,0	61,6	68,1

Yurt içi kullanım	734,1	601,3	667,7
Tüketim	696,9	569,9	637,1
Tohumluk kullanım	19,9	14,4	13,3
Kayıplar	17,4	17,0	17,4
İhracat	91,8	46,4	34,8
İhracat-AB 27-28	3,8	3,6	5,4
Stok değişimi	-132,6	92,1	152,3
Kişi başına tüketim (Kg)	9,3	7,5	8,3
Yeterlilik derecesi (%)	72,8	86,9	80,1

Kaynak: Ek Tablo 4

Grafik 5. Türkiye Pirinç Arz ve Yurt içi Kullanımı (Bin ton)

Kaynak: Ek Tablo 4

Ticaret ve Fiyatlar

2013/14 pazarlama yılında Türkiye pirinç ithalatı 178,2 bin ton; çeltik ithalatı ise 235,7 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Türkiye pirinç ithalatında öne çıkan ülkeler Hindistan, ABD ve İtalya iken çeltik ithalatında öne çıkan ülkeler ABD, Rusya ve Portekiz olmuştur. 2013/14'te Türkiye pirinç ihracatı yaklaşık 21 bin tondur. Pirinç ihracatı yapılan ülkelere

ilk iki sırayı Irak ve Suriye almıştır. İhraç edilen çeltik miktarı 325 ton olup ihracat en fazla Rusya Federasyonuna yapılmıştır. Pirinç ürünleri açısından değerlendirildiğinde aynı pazarlama yılında pirinç unu ihracatı 191 ton; pirinçten elde edilen gıda mamulleri ihracatı 7,7 bin ton olarak gerçekleşmiştir (Tablo 3).

Tablo 3. Türkiye Pirinç ve Pirinç Ürünleri Ticareti (Bin Ton)

	İhracat			İthalat		
	2012/13	2013/14*	2014/15*	2012/13	2013/14*	2014/15*
Çeltik	0,15	0,32	0,37	188,11	235,74	250,94

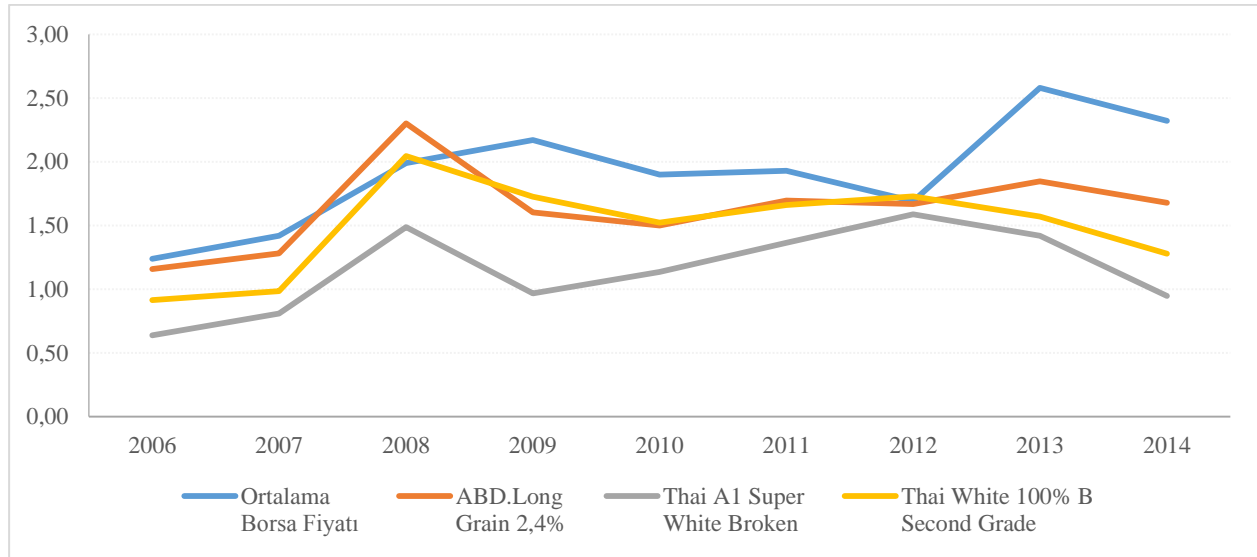
Pirinç	35,28	20,97	26,95	104,19	178,19	142,22
Pirinçten Gıda Mamulleri	7,99	7,69	6,85	0,10	0,27	0,13
Pirinç Nişastası	0,00	0,00	0,03	0,12	0,17	0,22
Pirinç Unu	0,20	0,19	0,33	0,00	0,00	0,01

Kaynak: Ek Tablo 5; Ek Tablo 6; *2013/14 ve 2014/15 verileri geçicidir.

2013/14 pazarlama yılında hasat öncesinde piyasalarda çeltik stokunun kalmaması ve dolar kurunun artmasına bağlı olarak ithal ürün maliyetlerinin yükselmesi ve yerli ürüne olan tüketici talebinin artması nedeniyle çeltik fiyatları Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) tarafından öngörülen fiyatın üzerinde seyretmiş ve buna bağlı olarak müdahale alım fiyatları açıklanmamıştır. Hasatın tamamlanmasını müteakip, stoklarında çeltik ve pirinç bulunan bazı şahıs ve firmalar daha yüksek kâr beklentisiyle piyasaya yeterince ürün arz etmediklerinden pirinç ve çeltik fiyatlarının spekülatif olarak arttığı

gözlenmiştir. 2012 yılı ortalama borsa fiyatı ile karşılaştırıldığında 2013 yılı fiyatlarında %50'yi aşkın bir yükselme söz konusudur (Grafik 8). Türkiye'de çeltik üretiminde sulama kaynaklı maliyetin yüksek olması, gümrük vergisi uygulamaları, hasat zamanı ithalatın yapılabilmesi ve dünya fiyatlarının düşük olması 2013/14 pazarlama yılında üreticilerin rekabet gücünü zorlaştırmıştır. Türkiye iç piyasasında çeltik ve pirinç fiyatlarının 2013/14 pazarlama yılında dünya çeltik ve pirinç fiyatlarının üzerinde kaldığı görülmektedir.

Grafik 8. Türkiye ve Dünya Pirinç Fiyatları (TL/kg)

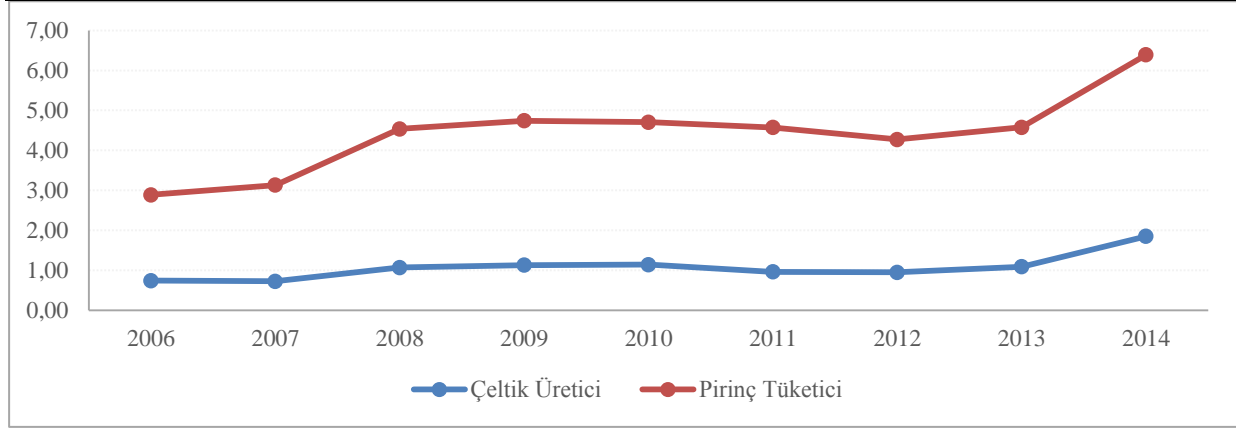

Kaynak: Ek Tablo 13

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre Türkiye'de 2012 yılında ortalama 0,95 TL/kg olan çeltik üretici fiyatı 2013 yılında %14,7' lik bir artışla 1,09 TL/kg'a

yükselmiştir. Pirinç tüketici fiyatı ortalaması ise aynı yıl için bir önceki yıla göre %7,3 artarak 4,58 TL/kg olmuştur (Grafik 9).

Grafik 9. Türkiye Çeltik ve Pirinç Fiyatları* (TL/kg)

Kaynak: EK Tablo 14; * Çeltik fiyatları üretici, pirinç fiyatları tüketici fiyatlarını göstermektedir.

TÜRKİYE'DE TAHMİN (2014/15)

Türkiye pirinç üretiminin 2014/15 pazarlama yılında, 498 bin ton olduğu tahmin edilmektedir. Söz konusu pazarlama yılında toplam tüketimin 700 bin tona ulaşmış olduğu düşünülmektedir. 2014/15 pazarlama yılında Türkiye pirinç ithalatının 142,2 bin ton; çeltik ithalatının ise 251 bin ton olarak gerçekleştiği; ihracat miktarlarının ise sırasıyla 27 bin ve 368 ton olduğu tahmin edilmektedir.

Üretim ve Kullanım

2014/15 pazarlama yılında Türkiye'de çeltik üretiminin 110,9 bin hektar alanda gerçekleştiği ve bu alandan 498 bin ton pirinç elde edildiği tahmin edilmektedir. Üretim miktarı bir önceki yıla göre yaklaşık %7,8 azalmıştır. Üretimdeki bu düşüşün başlıca sebebi, 2013 Eylül ayından itibaren çeltik tarımında etkili olan olumsuz hava koşullarıdır. Eylül ayında başlayıp Mart-Nisan aylarına kadar süren kuraklık özellikle İç Anadolu, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde çeltik tarımını olumsuz etkilemiştir. Marmara Bölgesi, kuraklıktan zarar görmemesine rağmen 2014 hasat zamanına yakın meydana gelen yağışlar bu bölgedeki tarımı da olumsuz etkileyerek çeltik hasadının daha geç yapılmasına sebebiyet vermiştir. Ürünün olgunlaşma evresinde sıcaklık farklarının oluşması da çeltik veriminde kayıplara neden olmuştur. Karadeniz Bölgesinde sam hastalığı yüzünden

olgunlaşmaya başlayan çeltiğin başaklarının kuruyup dökülmesi sonucu ürün kayıpları yaşanmıştır (TZOB, 2015). 2014/15 yılında Türkiye pirinç üretiminin %69'u Marmara Bölgesinden karşılanmıştır. Marmara Bölgesini sırasıyla Karadeniz ve İç Anadolu Bölgeleri takip etmektedir. Toplam üretimin %82'sinin elde edildiği iller Edirne, Balıkesir, Samsun, Çorum ve Çanakkale iken, Edirne ili tek başına Türkiye üretiminin %40'ını oluşturmaktadır.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) tarafından yayınlanan 2014 yılı sektör raporuna göre 2014/15 pazarlama yılında Türkiye pirinç tüketiminin bir önceki yıla göre yaklaşık %10'luk artışla 700 bin tona ulaştığı tahmin edilmektedir.

Ticaret ve Fiyatlar

Türkiye pirinç ithalatının 2014/15 pazarlama yılında 142,2 bin ton; çeltik ithalatının ise yaklaşık 251 bin ton olarak gerçekleştiği

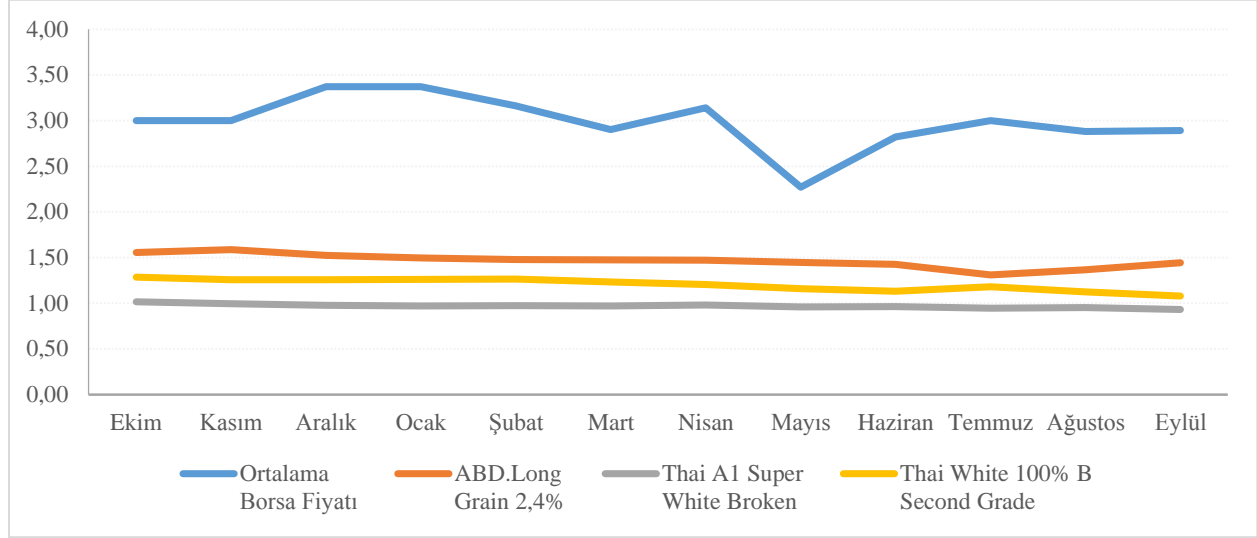

tahmin edilmektedir. Türkiye pirinç ithalatında 2014/15'te öne çıkan ülkeler Hindistan, İtalya ve Yunanistan iken çeltik ithalatında öne çıkan ülkelerin ABD, Rusya ve Portekiz olduğu düşünülmektedir. 2014/15'te Türkiye pirinç ihracatı yaklaşık 27 bin tondur. Pirinç ihracatı yapılan ülkelere ilk sırayı Suriye almıştır. İhraç edilen çeltik miktarı 368 tondur, İhracatın en fazla Rusya Federasyonuna yapıldığı tahmin edilmektedir. Pirinç ürünleri açısından değerlendirildiğinde aynı pazarlama yılında pirinç unu ihracatının 328 ton; pirinçten elde edilen gıda mamulleri ihracatının ise 6,9 bin ton olarak gerçekleştiği düşünülmektedir.

2014/15 pazarlama yılında çeltik fiyatları üretici lehine olduğundan TMO tarafından müdahale alım fiyatları açıklanmamıştır. Hasat tamamlandıktan hemen sonra fiyatlar spekülasyon olarak artmış bunun üzerine 2014 yılı Kasım ve Aralık aylarında TMO tarafından 8 bin ton pirinç ve 40 bin ton çeltik ithalat bağlantısı yapılmıştır.

2014 yılı pirinç ortalama borsa fiyatları 2013 yılı ile karşılaştırıldığında %18 oranında bir artışla 3,04 TL/kg olmuştur. 2014 yılı pirinç fiyatlarının Türkiye iç piyasasında, dünya fiyatlarının üzerinde kaldığı görülmektedir (Grafik 8).

Grafik 10. 2014/15 Aylar İtibariyle Türkiye ve Dünya Pirinç Fiyatları (TL/kg)

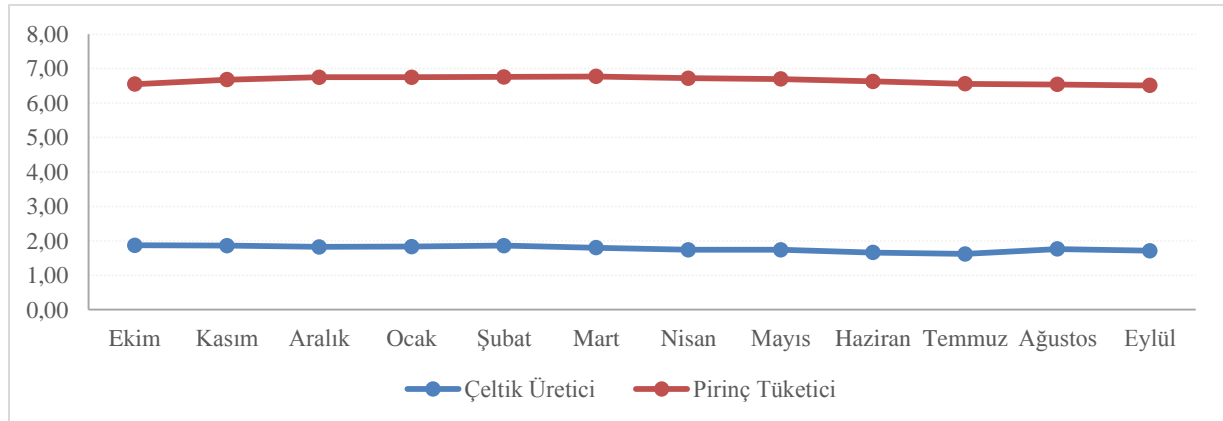

Kaynak: Ek Tablo 13

2014/15 pazarlama yılı başında ortalama borsa fiyatı 3,00 TL/kg olan pirinçte 1 Şubat 2015 tarihinden itibaren KDV oranı %8'den %1'e düşürülmüştür. KDV oranının düşürülmesi fiyatlarda da düşüşe neden olmuştur. Mayıs ayından sonra 2014/15 pazarlama yılı sonuna yaklaşılması ile fiyatlarda artış meydana gelmiştir (Grafik

10).Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre Türkiye'de 2013 yılında ortalama 1,09 TL/kg olan çeltik üretici fiyatı 2014 yılında %69,7'lik bir artışla 1,85 TL/kg'a yükselmiştir. Pirinç tüketici fiyatı ortalaması ise aynı yıl için bir önceki yıla göre %39,5 artarak 6,39 TL/kg olmuştur (Grafik 11).

Grafik 11. Türkiye Çeltik ve Pirinç Fiyatları (2014/15, TL/kg)

Kaynak: Ek Tablo 14

TÜRKİYE'DE ÖNGÖRÜ (2015/16)

Türkiye pirinç üretiminde 2015/16 pazarlama yılına dair öngörüler FAO ve USDA verilerine göre sırasıyla bir önceki pazarlama yılına göre %12,3 ve %8,6 artış göstermektedir. Söz konusu pazarlama yılında USDA verilerine göre Türkiye toplam tüketiminde bir önceki yıla göre %5 civarında bir artış olabileceği öngörülmüştür. 2015/16 pazarlama yılında Türkiye pirinç ithalatında FAO verilerine göre %3,2'lik bir gerileme öngörülürken; USDA ihracatın %20 oranında artacağını öngörmektedir.

Üretim, Kullanım ve Ticaret

2014 yılı Ekim ayı sonrası yağın kar ve yağmur ile iklim koşullarının üretim sezonu boyunca çeltik üretimine uygun oluşu, çeltik verimini olumlu etkilediğinden; 2015/16 pazarlama yılında Türkiye çeltik üretiminde artış olacağı öngörülmektedir. FAO-AMIS verileri Türkiye'de pirinç üretimindeki artışın bir önceki pazarlama yılına göre % 12,3 oranında daha fazla olacağını öngörmektedir. USDA verilerine göre ise Türkiye'de çeltik üretim alanlarında bir önceki yıla göre öngörülen % 3,2'lik artış da göz önünde bulundurularak pirinç üretiminde yaklaşık %8,6 artış beklenmektedir (Ek Tablo 4). Söz konusu pazarlama yılında pirinç tüketimine

dair öngörüler ise FAO-AMIS verilerinde bir önceki pazarlama yılına göre değişikliğe uğramazken; USDA verilerinde %5,2'lik bir artış öngörülmektedir.

FAO, 2015/16 Türkiye pirinç ithalatında yaklaşık %3'lük düşüş öngörürken, ihracatta değişim beklememektedir. USDA verilerine göre Türkiye pirinç ithalatında bir önceki yıla göre % 10,5; ihracatında ise %20'lik artış beklenmektedir.

2015/16 pazarlama yılı sonunda 2014/15'e göre Türkiye pirinç stoklarında öngörülen artış oranı USDA verilerinde %21, AMIS verilerinde ise %13'tür (Ek Tablo 4).

EK TABLOLAR

Ek Tablo 1. Dünya Pirinç Arz, Kullanım ve Ticareti (Milyon Ton): 2013/14 /1

2013/14	Arz			Toplam Arz	Kullanım		Toplam Kullanım	Bitiş Stokları	Stok/Kullanım Oranı
	Başlangıç Stokları	Üretim	İthalat		Toplam Yurtiçi	İhracat 2/			
Dünya 3/	110,77	478,39	38,38	627,54	481,56	41,74	523,30	107,60	20,56
ABD	1,16	6,12	0,73	8,01	3,98	3,01	6,99	1,03	14,74
Başlıca İhracatçı Ülkeler 4/	39,61	161,97	0,63	202,21	134,66	30,64	165,30	36,91	22,33
Hindistan	25,44	106,65	0,00	132,09	99,18	10,15	109,33	22,76	20,82
Pakistan	0,50	6,70	0,03	7,23	2,60	3,20	5,80	1,43	24,66
Tayland	12,81	20,46	0,30	33,57	10,88	10,97	21,85	11,72	53,64
Vietnam	0,86	28,16	0,30	29,32	22,00	6,33	28,33	1,00	3,53
Başlıca İthalatçı Ülkeler 5/	12,51	64,32	12,43	89,26	76,99	1,10	78,09	11,17	14,30
Brezilya	0,53	8,30	0,55	9,38	7,90	0,82	8,72	0,66	7,57
AB-28 6/	1,19	1,94	1,53	4,66	3,25	0,24	3,49	1,16	33,24
Endonezya	6,48	36,30	1,23	44,01	38,50	-	38,50	5,50	14,29
Nijerya	0,89	2,77	2,80	6,46	5,80	-	5,80	0,66	11,38
Filipinler	1,49	11,86	1,20	14,55	12,85	-	12,85	1,70	13,23
Bazı Ortadoğu Ülkeleri 7/	1,50	1,95	3,96	7,41	6,12	-	6,12	1,29	21,08
Diğer Bazı Ülkeler									
Burma	0,55	11,96	0,00	12,51	10,45	1,69	12,14	0,37	3,05
Orta Amerika ve Karayipler	0,52	1,72	1,41	3,65	3,16	0,01	3,17	0,48	15,14
Çin	46,83	142,53	4,02	193,38	146,30	0,26	146,56	46,81	31,94
Mısır	0,43	4,75	0,03	5,21	4,00	0,60	4,60	0,60	13,04
Japonya	2,86	7,94	0,66	11,46	8,29	0,06	8,35	3,11	37,25
Meksika	0,19	0,13	0,69	1,01	0,86	-	0,86	0,15	17,44
Güney Kore	0,78	4,23	0,31	5,32	4,42	-	4,42	0,90	20,36

1/ Yerel piyasa yıllarının toplamı. 2/ Toplam kullanım, dünya ithalat ve ihracatı yansıtabilecek şekilde ayarlanmıştır. 3/ Dünya ihracat ve ithalatı bazı ülkelerdeki farklılıklardan dolayı dengelenemeyebilir. 4/ Hindistan, Pakistan, Tayland ve Vietnam. 5/ Brezilya, Endonezya, Hong Kong, Fildişi Sahili, Nijerya, Filipinler, Bazı Ortadoğu Ülkeleri ve AB-28. 6/ Birlik içi üyeler arası ticareti kapsamaz. 7/ İran, Irak ve Suudi Arabistan.

Kaynak: USDA, WASDE-546-24

Ek Tablo 1. Dünya Pirinç Arz, Kullanım ve Ticareti (Milyon Ton): 2014/15 /1 (Devam)

2014/15	Arz			Toplam Arz	Kullanım		Toplam Kullanım	Bitiş Stokları	Stok/Kullanım Oranı
	Başlangıç Stokları	Üretim	İthalat		Toplam Yurtiçi	İhracat 2/			
Dünya 3/	107,60	478,81	40,66	627,07	484,62	42,79	527,41	101,79	19,30
ABD	1,03	7,07	0,78	8,88	4,12	3,21	7,33	1,55	21,15
Başlıca İhracatçı Ülkeler 4/	36,91	158,52	0,73	196,16	135,85	30,90	166,75	29,41	17,64
Hindistan	22,76	104,80	-	127,56	99,25	11,70	110,95	16,61	14,97
Pakistan	1,43	6,90	0,03	8,36	2,80	4,00	6,80	1,56	22,94
Tayland	11,72	18,75	0,30	30,77	11,70	9,00	20,70	10,07	48,65
Vietnam	1,00	28,07	0,40	29,47	22,10	6,20	28,30	1,17	4,13
Başlıca İthalatçı Ülkeler 5/	11,17	64,75	14,65	90,57	78,24	1,31	79,55	11,03	13,87
Brezilya	0,66	8,50	0,50	9,66	7,90	1,00	8,90	0,76	8,54
AB-28 6/	1,16	1,88	1,63	4,67	3,27	0,28	3,55	1,13	31,83
Endonezya	5,50	36,30	1,25	43,05	38,60	-	38,60	4,45	11,53
Nijerya	0,66	2,84	4,00	7,50	6,40	-	6,40	1,09	17,03
Filipinler	1,70	11,92	1,70	15,32	13,20	-	13,20	2,11	15,98
Bazı Ortadoğu Ülkeleri 7/	1,29	1,98	4,06	7,33	6,17	-	6,17	1,16	18,80
Diğer Bazı Ülkeler									
Burma	0,37	12,60	0,00	12,97	10,55	2,00	12,55	0,42	3,35
Orta Amerika ve Karayipler	0,48	1,75	1,54	3,77	3,32	0,01	3,33	0,44	13,21
Çin	46,81	144,50	4,32	195,63	148,40	0,43	148,83	46,80	31,45
Mısır	0,60	4,53	0,03	5,16	4,00	0,25	4,25	0,91	21,41
Japonya	3,11	7,84	0,65	11,60	8,31	0,08	8,39	3,21	38,26
Meksika	0,15	0,17	0,66	0,98	0,87	-	0,87	0,11	12,64
Güney Kore	0,90	4,24	0,47	5,61	4,45	-	4,45	1,16	26,07

1/ Yerel piyasa yıllarının toplamı. 2/ Toplam kullanım, dünya ithalat ve ihracatı yansıtabilecek şekilde ayarlanmıştır. 3/ Dünya ihracat ve ithalatı bazı ülkelerdeki farklılıklardan dolayı dengelenemeyebilir. 4/ Hindistan, Pakistan, Tayland ve Vietnam. 5/ Brezilya, Endonezya, Hong Kong, Fildişi Sahili, Nijerya, Filipinler, Bazı Ortadoğu Ülkeleri ve AB-28. 6/ Birlik içi üyeler arası ticareti kapsamaz. 7/ İran, Irak ve Suudi Arabistan.

Kaynak: USDA, WASDE-546-24

Ek Tablo 1. Dünya Pirinç Arz, Kullanım ve Ticareti (Milyon Ton): 2015/16 /1 (Devam)

2015/16 (Öngörü)	Arz			Toplam Arz	Kullanım		Toplam Kullanım	Bitiş Stokları	Stok/Kullanım Oranı
	Başlangıç Stokları	Üretim	İthalat		Toplam Yurtiçi	İhracat 2/			
Dünya 3/	101,79	474,02	39,43	615,24	487,52	41,47	528,99	88,29	16,69
ABD	1,55	5,96	0,81	8,32	3,98	3,08	7,06	1,26	17,85
Başlıca İhracatçı Ülkeler 4/	29,41	155,00	0,82	185,23	136,25	30,00	166,25	18,98	11,42
Hindistan	16,61	103,50	-	120,11	99,20	9,00	108,20	11,91	11,01
Pakistan	1,56	6,90	0,02	8,48	2,85	4,50	7,35	1,13	15,37
Tayland	10,07	16,40	0,30	26,77	12,00	9,50	21,50	5,27	24,51
Vietnam	1,17	28,20	0,50	29,87	22,20	7,00	29,20	0,67	2,29
Başlıca İthalatçı Ülkeler 5/	11,03	64,20	13,86	89,09	78,01	1,18	79,19	9,90	12,50
Brezilya	0,76	8,00	0,70	9,46	7,95	0,90	8,85	0,61	6,89
AB-28 6/	1,13	1,93	1,55	4,61	3,28	0,23	3,51	1,10	31,34
Endonezya	4,45	36,30	1,30	42,05	38,65	-	38,65	3,40	8,80
Nijerya	1,09	2,71	3,00	6,80	6,00	-	6,00	0,80	13,33
Filipinler	2,11	12,00	1,70	15,81	13,25	-	13,25	2,56	19,32
Bazı Ortadoğu Ülkeleri 7/	1,16	1,86	4,35	7,37	6,22	-	6,22	1,15	18,49
Diğer Bazı Ülkeler									
Burma	0,42	12,20	0,00	12,62	10,50	1,80	12,30	0,32	2,60
Orta Amerika ve Karayipler	0,44	1,68	1,61	3,73	3,29	0,01	3,30	0,42	12,73
Çin	46,80	145,50	4,70	197,00	151,00	0,40	151,40	45,60	30,12
Mısır	0,91	4,00	0,03	4,94	4,00	0,40	4,40	0,53	12,05
Japonya	3,21	7,90	0,70	11,81	8,38	0,08	8,46	3,36	39,72
Meksika	0,11	0,17	0,70	0,98	0,87	-	0,87	0,10	11,49
Güney Kore	1,16	4,00	0,41	5,57	4,36	-	4,36	1,21	27,75

1/ Yerel piyasa yıllarının toplamı. 2/ Toplam kullanım, dünya ithalat ve ihracatı yansıtabilecek şekilde ayarlanmıştır. 3/ Dünya ihracat ve ithalatı bazı ülkelerdeki farklılıklardan dolayı dengelenemeyebilir. 4/ Hindistan, Pakistan, Tayland ve Vietnam. 5/ Brezilya, Endonezya, Hong Kong, Fildişi Sahili, Nijerya, Filipinler, Bazı Ortadoğu Ülkeleri ve AB-28. 6/ Birlik içi üyeler arası ticareti kapsamaz. 7/ İran, Irak ve Suudi Arabistan.

Kaynak: USDA, WASDE-546-25

Ek Tablo 2. Dünya Pirinç İhracat Fiyatları (\$/ton): 2006-2015

Piyasa Yılları		ABD.Long Grain 2,4%	Thai A1 Super White Broken	Thai White 100% B Second Grade	Pakistani Basmati
2006		394	217	311	516
2007		436	275	335	677
2008		782	506	695	1077
2009		545	329	587	937
2010		510	386	518	881
2011		577	464	565	1060
2012		567	540	588	1137
2013		628	483	534	1372
2014		571	322	435	1324
2014	Ekim	529	345	437	1435
	Kasım	540	338	427	1181
	Aralık	518	332	427	885
2015	Ocak	508	330	429	876
	Şubat	503	331	430	978
	Mart	501	330	419	985
	Nisan	500	333	410	980
	Mayıs	492	326	394	895
	Haziran	485	327	385	871
	Temmuz	445	321	401	868
	Ağustos	464	324	382	888
	Eylül	491	316	367	855

Kaynak: FAO,2015

Ek Tablo 3. Başlıca İhracatçı Ülkelerde Pirinç Fiyatları Endeksi: (2002-2004=100)

Piyasa Yılları	Toplam	Indica		Japonica	Aromatic	
		Yüksek Kalite	Düşük Kalite			
2006	137	135	129	153	117	
2007	161	156	159	168	157	
2008	295	296	289	314	251	
2009	253	229	197	341	232	
2010	229	211	213	264	231	
2011	242	232	250	258	220	
2012	231	225	241	235	222	
2013	233	219	226	230	268	
2014	235	207	201	266	255	
2014	Ekim	235	203	204	260	268
	Kasım	233	199	200	289	211
	Aralık	224	195	191	283	187
2015	Ocak	222	194	189	279	189
	Şubat	220	189	186	276	196
	Mart	219	189	187	272	194
	Nisan	218	188	189	271	193
	Mayıs	215	186	190	266	185
	Haziran	213	184	188	265	180
	Temmuz	211	182	185	265	175
	Ağustos	210	179	182	267	175
	Eylül	206	176	176	266	168

Kaynak: FAO,2015

Ek Tablo 4. Türkiye'de Pirinç Arz ve Kullanımı: 2006/07-2015/16

	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15 (Tahmin)		2015/16 (Öngörü)	
									USDA	AMIS	USDA	AMIS
Üretim (Ton)	417.600	388.800	451.995	450.000	516.000	540.000	528.000	540.000		490.000		550.000
Ekilen alan (Hektar)	99.100	93.900	99.500	96.754	99.000	99.400	119.725	110.592	95.000		98.000	
Üretim kayıpları (Ton)	4.180	3.888	4.520	4.500	5.160	5.400	5.280	5.400				
Arz=Kullanım (Ton)	581.400	621.276	631.096	781.692	786.107	693.349	739.776	854.814	687.000		746.000	
Kullanılabilir üretim (Ton)	413.420	384.912	447.475	445.500	510.840	534.600	522.720	534.600	460.000	640.000	500.000	700.000
İthalat (Ton)	167.980	236.364	183.621	336.192	275.267	158.749	217.056	320.214	317.000	310.000	350.000	300.000
İthalat-AB 27-28 (Ton)	...	56.164	8.464	68.928	37.905	19.983	61.605	68.140				
Yurt içi kullanım (Ton)	580.030	636.651	591.436	736.347	563.376	734.131	601.296	667.701	780.000	770.000	780.000	810.000
Tüketim (Ton)	555.320	612.874	556.993	702.517	526.974	696.877	569.941	637.055				
Tohumluk kullanım (Ton)	11.270	11.268	19.900	19.351	19.800	19.880	14.367	13.271				
Kayıplar (Ton)	13.440	12.510	14.543	14.479	16.602	17.375	16.988	17.375				
İhracat (Ton)	16.790	20.948	36.494	40.463	105.874	91.783	46.412	34.770	25.000	20.000	30.000	20.000
İhracat-AB 27-28 (Ton)	...	3.607	2.969	2.886	3.357	3.834	3.583	5.351				
Bitiş Stokları (Ton)									215.000	150.000	260.000	170.000
Stok değişimi (Ton)	-15.420	-36.324	3.165	4.882	116.857	-132.565	92.068	152.343				
Kişi başına tüketim (Kg)	...	8,7	7,8	9,7	7,2	9,3	7,5	8,3				
Yeterlilik derecesi (%)	71,3	60,5	75,7	60,5	90,7	72,8	86,9	80,1				

Kaynak: TÜİK, USDA, FAO-AMIS,2015

Ek Tablo 5. Türkiye'de Aylar İtibariyle Pirinç ve Pirinç Ürünleri İhracatı (Ton): 2006/07-2014/15

Ürünler	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Toplam
2006/07													
Çeltik	18,31	50,00	2,85	9,32	9,59	5,46	7,57	1,70	20,65	6,73	13,45	24,07	169,69
Pirinç	1.585,86	937,57	56,69	299,52	70,41	272,07	73,16	58,54	90,35	47,89	59,47	50,90	3.602,42
Pirinçten Gıda Mamulleri	820,50	687,08	833,87	976,04	670,67	707,56	666,84	757,65	719,65	624,08	953,33	768,15	9.185,42
Pirinç Nişastası	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pirinç Unu	16,02	21,15	12,67	21,65	15,37	3,53	31,74	32,50	20,17	4,58	4,89	35,85	220,11
2007/08													
Çeltik	17,54	9,18	27,56	13,91	33,64	2,71	68,78	60,79	1,57	3,02	0,80	17,96	257,46
Pirinç	73,43	84,44	92,79	49,10	109,37	69,01	95,10	390,83	487,25	381,28	396,01	424,34	2.652,93
Pirinçten Gıda Mamulleri	675,78	736,55	881,91	652,18	853,09	993,65	751,67	732,85	702,51	637,02	845,00	634,09	9.096,29
Pirinç Nişastası	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pirinç Unu	42,08	16,40	34,55	31,65	13,68	10,64	26,67	4,12	15,27	33,53	16,95	24,93	270,47
2008/09													
Çeltik	0,91	10,82	21,70	12,19	1,09	29,22	20,68	60,77	24,96	1,78	9,72	7,86	201,69
Pirinç	391,09	704,25	1.773,40	2.577,46	4.885,11	4.759,48	878,40	3.507,33	2.530,93	634,89	734,46	294,09	23.670,88
Pirinçten Gıda Mamulleri	610,42	532,57	669,72	756,92	652,87	701,63	702,98	840,08	766,40	766,80	939,10	630,52	8.570,01
Pirinç Nişastası	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pirinç Unu	41,89	38,64	26,39	5,19	21,42	27,56	28,76	21,61	15,88	24,03	22,08	22,49	295,94
2009/10													
Çeltik	10,38	9,17	17,01	6,05	24,03	21,16	34,95	17,58	3,90	18,45	75,23	64,40	302,31
Pirinç	171,74	531,74	107,34	127,57	116,12	55,54	79,40	40,75	2.407,97	5.620,71	8.216,16	8.474,60	25.949,63
Pirinçten Gıda Mamulleri	691,21	638,89	610,52	695,40	642,25	828,17	662,55	610,82	644,66	670,17	847,61	713,95	8.256,18
Pirinç Nişastası	-	-	2,00	-	-	-	0,00	-	-	-	-	-	2,00
Pirinç Unu	358,41	65,69	9,12	13,36	12,61	19,16	20,61	14,06	21,37	9,70	7,01	18,12	569,20
2010/11													
Çeltik	4,11	0,00	34,24	8,70	4,45	0,32	188,26	96,22	0,26	0,54	0,19	250,80	588,09
Pirinç	6.168,95	6.883,74	1.692,47	11.507,57	10.260,36	12.332,69	4.536,00	4.627,68	5.907,84	8.446,33	6.941,81	13.896,96	93.202,40
Pirinçten Gıda Mamulleri	647,23	521,89	699,36	845,70	706,96	622,31	878,82	585,70	800,16	671,28	953,65	764,35	8.697,40
Pirinç Nişastası	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,03	-	-	0,03
Pirinç Unu	15,67	21,11	24,08	31,84	10,73	24,82	14,98	16,54	7,53	9,70	10,42	17,65	205,06

Kaynak: TÜİK,2015

Ek Tablo 5. Türkiye'de Aylar İtibariyle Pirinç ve Pirinç Ürünleri İhracatı (Ton): 2006/07-2014/15 (Devam)

Ürünler	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Toplam
2011/12													
Çeltik	5,71	266,49	4,61	16,00	24,33	4,01	38,78	29,76	163,41	40,85	8,09	5,62	607,65
Pirinç	5.218,59	5.887,50	6.320,60	6.401,79	8.012,90	20.917,18	5.000,70	6.924,34	4.083,07	14.586,65	4.682,58	1.188,78	89.224,68
Pirinçten Gıda Mamulleri	542,25	681,68	609,47	831,98	673,99	691,75	824,98	691,66	786,89	672,41	641,57	515,42	8.164,05
Pirinç Nişastası	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,00	-	-	2,00
Pirinç Unu	34,56	30,92	14,33	7,71	15,37	15,19	27,82	14,70	18,79	15,06	11,66	31,72	237,82
2012/13													
Çeltik	12,39	14,49	3,72	17,56	32,70	1,48	21,44	13,40	8,52	2,72	14,02	3,32	145,76
Pirinç	4.539,34	10.152,05	9.466,60	8.695,39	996,59	229,14	332,06	301,53	264,22	164,95	89,00	54,03	35.284,90
Pirinçten Gıda Mamulleri	526,70	470,65	611,29	636,68	610,14	679,03	766,80	850,03	876,04	701,02	716,49	548,25	7.993,12
Pirinç Nişastası	-	-	-	-	-	-	0,12	-	-	-	-	-	0,12
Pirinç Unu	18,63	17,67	9,71	11,52	22,91	13,69	21,37	15,11	16,31	22,67	14,54	19,37	203,48
2013/14*													
Çeltik	1,11	3,31	3,95	2,13	2,38	3,27	260,55	28,67	1,66	0,90	6,19	10,67	324,78
Pirinç	95,33	1.273,98	2.852,82	1.687,59	1.840,06	1.850,48	2.420,32	2.728,00	2.027,58	3.349,13	640,80	207,88	20.973,98
Pirinçten Gıda Mamulleri	601,14	481,74	613,18	643,05	784,01	728,97	625,29	636,87	572,28	749,22	773,87	476,35	7.685,96
Pirinç Nişastası	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pirinç Unu	17,19	14,59	18,89	12,16	20,47	16,98	14,54	8,41	15,05	13,15	18,37	21,41	191,19
2014/15*													
Çeltik	7,50	3,69	12,61	3,35	0,60	25,22	7,44	267,88	33,04	1,66	2,93	2,44	368,36
Pirinç	652,56	940,59	954,31	4.449,19	1.956,66	2.047,04	1.949,70	875,44	2.576,32	2.869,24	3.135,13	4.542,63	26.948,80
Pirinçten Gıda Mamulleri	543,81	584,15	701,72	725,49	554,56	642,48	853,17	561,83	508,09	505,36	260,59	405,72	6.846,97
Pirinç Nişastası	-	-	-	-	-	-	28,67	-	-	-	-	-	28,67
Pirinç Unu	20,92	16,19	14,47	43,20	14,27	27,97	21,05	26,60	42,78	34,79	35,87	29,55	327,65

*2014-2015 verileri geçicidir.

Kaynak: TÜİK,2015

Ek Tablo 6. Türkiye'de Aylar İtibariyle Pirinç ve Pirinç Ürünleri İthalatı (Ton): 2006/07-2014/15

Ürünler	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Toplam
2006/07													
Çeltik	-	-	2.243,82	-	1.474,54	647,70	-	-	992,87	387,89	537,23	-	6.284,05
Pirinç	17.654,76	16.310,95	7.150,30	2.116,74	9.400,94	9.203,88	16.901,79	22.424,52	19.916,24	6.775,28	16.737,00	20.651,95	165.244,33
Pirinçten Gıda Mamulleri	74,69	43,60	30,56	10,67	4,20	26,33	28,01	30,51	49,03	50,05	59,93	48,44	456,02
Pirinç Nişastası	9,75	3,00	9,00	4,50	6,00	9,00	0,25	14,25	18,00	12,25	0,10	14,25	100,35
Pirinç Unu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,02	-	5,00	10,02
2007/08													
Çeltik	-	-	487,04	1.489,15	-	2.007,15	2.079,88	4.377,62	7.923,99	4.666,40	8.500,00	2.094,30	33.625,53
Pirinç	18.916,82	13.566,68	20.891,94	14.364,06	14.518,61	21.337,04	23.986,71	22.723,23	19.877,14	15.275,65	25.776,80	16.692,18	227.926,86
Pirinçten Gıda Mamulleri	58,37	28,76	20,73	11,21	49,34	22,62	0,80	6,89	83,92	13,28	4,75	25,93	326,59
Pirinç Nişastası	-	19,60	18,60	8,25	20,55	0,75	13,50	23,25	0,75	17,28	21,15	-	143,68
Pirinç Unu	-	-	5,00	-	-	-	2,00	-	-	10,00	1,00	-	18,00
2008/09													
Çeltik	5.500,00	2.500,00	2.037,86	3.619,99	2.081,19	1.665,11	4.360,99	6.312,92	10.021,58	7.379,74	4.812,87	1.177,65	51.469,90
Pirinç	25.985,97	5.241,53	2.389,18	887,00	959,00	787,52	5.106,65	7.114,10	29.180,48	23.187,51	34.188,16	23.279,02	158.306,10
Pirinçten Gıda Mamulleri	17,03	1,07	7,38	5,30	7,43	8,70	8,48	6,88	6,65	28,00	22,01	17,68	136,60
Pirinç Nişastası	13,50	23,25	22,50	10,50	0,10	36,25	-	12,00	22,52	18,75	10,50	21,05	190,92
Pirinç Unu	-	-	5,00	-	-	-	-	-	0,76	5,00	5,00	-	15,76
2009/10													
Çeltik	-	1.403,41	5.752,99	18.234,21	25.904,61	29.400,21	48.960,81	29.684,83	27.282,35	51.642,88	40.729,61	27.071,40	306.067,30
Pirinç	7.224,18	9.421,87	4.858,46	18.199,55	17.650,97	21.628,00	23.016,58	19.813,31	8.221,46	8.058,46	7.625,78	6.918,00	152.636,61
Pirinçten Gıda Mamulleri	9,52	5,55	-	12,77	5,28	7,68	29,98	12,63	4,90	9,92	36,03	9,55	143,81
Pirinç Nişastası	35,25	-	14,00	21,75	0,05	20,25	16,05	0,85	35,25	-	-	27,00	170,45
Pirinç Unu	-	3,60	-	-	7,00	-	9,10	-	-	-	0,10	-	19,80
2010/11													
Çeltik	11.805,39	24.634,60	47.579,01	44.503,35	47.105,15	47.580,87	31.951,02	30.866,60	27.041,72	21.412,24	14.297,14	17.278,45	366.055,54
Pirinç	2.477,39	2.019,40	1.828,92	6.648,26	3.387,96	3.798,17	5.877,75	4.720,45	5.169,54	3.694,22	3.684,05	15.429,00	58.735,11
Pirinçten Gıda Mamulleri	14,73	28,73	24,98	0,66	0,27	-	-	12,70	0,94	37,99	-	0,08	121,09
Pirinç Nişastası	22,60	28,05	0,20	3,00	8,25	15,00	7,80	25,50	5,25	33,04	-	38,55	187,24
Pirinç Unu	5,00	-	-	-	1,00	-	2,00	-	-	-	-	-	8,00

Kaynak: TÜİK,2015

Ek Tablo 6. Türkiye'de Aylar İtibariyle Pirinç ve Pirinç Ürünleri İthalatı (Ton): 2006/07-2014/15 (Devam)

Ürünler	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Toplam
2011/12													
Çeltik	5.137,66	5.899,32	11.688,87	16.824,43	3.389,25	40.738,56	1.659,20	14.992,75	44.520,79	24.570,40	16.172,24	1.663,24	187.256,71
Pirinç	4.421,82	4.591,57	13.583,35	4.126,56	4.520,94	5.882,61	751,55	3.596,13	1.317,43	3.087,13	4.373,91	3.202,67	53.455,67
Pirinçten Gıda Mamulleri	28,73	3,08	29,36	4,54	1,85	-	13,68	0,01	18,58	0,82	-	6,29	106,93
Pirinç Nişastası	-	10,50	20,25	-	6,00	35,25	0,08	0,03	27,75	6,00	20,40	-	126,25
Pirinç Unu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2012/13													
Çeltik	12.716,68	17.018,10	19.711,39	30.386,21	24.805,12	15.553,00	22.513,61	11.439,60	17.975,34	10.969,71	2.353,55	2.670,92	188.113,22
Pirinç	3.029,45	1.909,70	1.304,18	3.014,28	5.477,04	6.016,68	12.108,57	9.075,08	16.637,06	17.653,36	20.559,14	7.407,79	104.192,31
Pirinçten Gıda Mamulleri	2,76	0,76	0,42	7,48	0,75	1,97	14,25	3,02	7,56	11,15	36,41	16,95	103,49
Pirinç Nişastası	0,03	-	35,55	-	6,00	20,25	8,40	33,75	7,50	-	8,73	0,50	120,71
Pirinç Unu	-	2,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,25
2013/14*													
Çeltik	1.587,62	2.197,41	30.984,68	21.486,71	23.611,22	45.450,25	32.958,51	28.899,73	21.757,29	16.849,60	5.233,68	4.725,97	235.742,66
Pirinç	5.282,47	2.257,39	6.840,50	9.851,81	14.170,48	23.475,81	17.704,52	17.562,48	44.754,94	13.938,68	11.034,81	11.315,90	178.189,80
Pirinçten Gıda Mamulleri	0,74	26,22	25,86	47,57	25,33	31,53	6,12	29,88	4,13	54,63	11,08	2,36	265,45
Pirinç Nişastası	33,90	-	8,67	20,25	21,90	18,00	0,35	-	18,00	23,88	-	26,40	171,35
Pirinç Unu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,24	-	0,24
2014/15*													
Çeltik	17.885,48	14.766,96	22.150,60	65.676,70	24.925,61	55.043,27	11.105,12	8.335,16	12.234,02	9.109,38	5.926,83	3.785,45	250.944,59
Pirinç	3.660,98	7.054,51	12.232,29	16.790,98	11.542,26	18.502,74	19.905,26	13.811,10	12.004,57	11.327,34	9.676,02	5.709,42	142.217,46
Pirinçten Gıda Mamulleri	10,38	0,92	2,70	52,53	1,36	13,11	1,61	2,99	7,38	7,01	27,33	3,61	130,93
Pirinç Nişastası	8,40	27,75	-	20,25	5,23	33,23	24,00	25,50	22,50	25,50	8,40	18,00	218,75
Pirinç Unu	-	-	-	10,00	-	0,91	-	-	-	-	-	0,48	11,39

*2014-2015 verileri geçicidir.

Kaynak: TÜİK,2015

Ek Tablo 7. Ülkelere Göre Türkiye'nin Pirinç İthalatı (Ton): 2006-2015

Ülkeler*	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014**	2015**
Hindistan	72,40	883,65	321,00	284,75	392,63	1.217,17	6.777,72	28.391,23	76.034,06	43.493,63
ABD	-	50,89	43.723,62	5.700,07	3.660,85	30.757,86	10.093,51	5.788,44	38.391,21	619,62
İtalya	13.295,08	28.515,35	49.399,16	9.320,42	25.725,58	4.804,33	8.944,27	41.644,67	30.907,78	23.282,02
Tayland	534,50	1.382,00	22.873,70	-	2.266,64	2.475,42	1.885,55	3.783,24	10.822,60	3.006,40
Yunanistan	2.216,76	-	138,60	-	-	-	-	1.696,50	7.848,60	10.717,06
Vietnam	4.044,44	885,30	950,00	13.814,50	3.996,05	20.833,34	1.202,00	6.031,46	5.722,26	997,00
Bulgaristan	301,00	-	87,00	75,00	432,00	330,00	935,40	3.826,87	4.573,26	8.345,58
Uruguay	4.199,99	3.358,08	4.906,00	30.259,78	11.576,50	2.393,55	480,00	2.021,95	4.143,68	410,00
Myanmar	-	-	-	120,00	-	400,00	500,00	-	3.600,00	675,00
Avustralya	-	-	-	-	-	-	-	2.195,00	2.678,88	-
İspanya	-	216,00	460,00	-	1.190,00	474,20	402,00	-	2.094,00	3.634,00
Arjantin	4.644,00	-	250,00	10.317,50	5.996,29	675,00	575,00	4.459,00	2.074,50	600,00
Pakistan	46,00	275,99	5.309,49	22.633,10	15.596,25	3.126,75	1.523,76	811,45	1.783,19	4.766,97
Portekiz	-	-	-	-	-	-	-	-	875,00	1.398,77
Mısır	137.554,62	153.858,83	65.699,77	58.491,90	49.542,58	25,00	-	14.542,43	743,82	-
Diğer Ülkeler	696,75	325,00	572,70	12.489,47	5.531,15	4.971,81	2.670,76	3.974,65	1.403,55	532,66
TOPLAM	167.605,54	189.751,09	194.691,03	163.506,49	125.906,51	72.484,43	35.989,97	119.166,89	193.696,39	102.478,69

*Ülke sıralamaları 2014 verilerine göre yapılmıştır. **2014 ve 2015 verileri geçicidir.

Kaynak: TÜİK,2015

Ek Tablo 8. Ülkelere Göre Türkiye'nin Pirinç İhracatı (Ton): 2006-2015

Ülkeler*	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014**	2015**
Irak	111,29	112,45	53,19	1.305,04	3.567,47	1.521,12	20.426,22	1.664,47	6.820,35	2.035,34
Suriye	-	-	3.123,11	5.925,50	26.416,52	27.051,91	17.399,02	733,69	4.832,41	3.220,33
İsrail	-	-	118,05	2.957,50	451,20	822,50	655,88	-	3.115,00	1.257,10
Mersin Serbest Bölgesi	18,09	28,10	2,92	1.112,30	88,20	452,95	3.467,17	80,00	1.510,00	2.311,28
Belçika	3.346,00	-	3.529,49	289,02	37,01	626,97	3.129,46	912,00	1.422,80	2.040,28
ABD	-	91,91	92,62	108,09	113,72	161,72	401,44	193,82	1.320,56	132,32
Filistin	-	-	-	20,33	103,75	-	-	125,00	865,00	900,00
Lübnan	22,05	-	50,00	1.636,00	691,00	1.875,23	1.694,00	3.079,00	817,00	1.572,00
Suudi Arabistan	-	-	-	5,01	280,00	-	323,63	25,65	200,00	250,00
Kuveyt	-	-	-	-	1,50	133,50	374,00	10,85	160,25	-
Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	78,36	92,51	128,46	251,91	234,80	439,09	936,79	275,05	146,69	130,07
Arnavutluk	3,00	4,60	20,84	157,73	773,72	1.127,28	1.022,65	2,52	103,36	4,07
Hollanda	0,90	181,60	113,94	25,96	39,64	5,89	1.301,08	5,00	100,10	-
Gürcistan	16,50	14,25	8,20	5,40	13,21	65,19	68,45	79,31	81,82	66,26
Azerbaycan	14,89	23,58	67,88	81,84	119,35	330,54	162,18	90,44	74,35	26,86
İngiltere	1.657,91	96,66	98,57	51,64	43,43	2.332,30	5.245,42	48,20	73,27	33,36
İsviçre	-	13,07	13,01	38,60	21,25	38,96	32,57	52,18	67,37	16,19
Almanya	17,17	39,63	51,24	42,33	135,92	1.020,24	325,05	55,26	51,37	15,63
Afganistan	11,00	21,36	1,80	7,30	57,23	79,76	199,16	98,86	38,95	5,78
Bursa Serbest Bölgesi	10,13	45,20	17,96	24,00	3,99	4,41	5,88	1,00	34,34	18,40
Diğer Ülkeler	169,60	255,64	306,09	5.115,58	18.069,06	52.686,59	41.077,55	806,93	223,90	5.914,87
TOPLAM	5.478,89	1.022,54	7.799,37	19.163,08	51.263,97	90.778,15	98.249,59	8.341,24	22.060,90	19.952,15

*Ülke sıralamaları 2014 verilerine göre yapılmıştır. **2014 ve 2015 verileri geçicidir.

Kaynak: TÜİK,2015

Ek Tablo 9. Ülkelere Göre Türkiye'nin Çeltik İthalatı (Ton): 2006-2015

Ülkeler*	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014**	2015**
ABD	96.084,94	-	40.219,25	27.869,29	223.249,99	147.387,50	120.359,76	89.187,93	130.135,06	72.409,05
Rusya										
Federasyonu	5.476,05	5.017,27	4.882,60	17.650,37	114.761,14	91.159,61	64.777,49	45.407,61	95.929,52	34.840,88
Portekiz	-	-	-	-	-	-	-	-	33.167,08	12.077,89
Bulgaristan	2.926,28	969,15	205,34	6.938,77	29.379,23	9.411,17	13.165,55	17.670,75	13.543,04	6.028,59
Ukrayna	-	-	-	-	-	-	6.064,20	-	10.663,96	-
İspanya	-	-	-	-	4.231,16	7.959,80	-	-	9.102,24	2.380,60
Brezilya	-	-	-	-	-	2.750,00	11.470,62	-	5.000,29	0,09
Yunanistan	-	-	-	10.744,18	20.540,84	5.640,00	5.556,48	7.655,64	1.186,75	2.656,43
Romanya	-	-	-	-	17.019,68	11.152,22	5.022,68	4.539,30	1.070,62	-
Kazakistan	-	-	-	-	-	-	-	-	110,00	-
İtalya	32,20	30,00	-	-	17,00	108,50	0,18	20,11	34,50	26,00
Gürcistan	-	-	-	-	-	-	-	37,80	11,93	38,11
Makedonya	485,84	-	-	-	-	14,68	-	-	11,00	-
Diğer Ülkeler	-	-	-	0,05	-	1.497,99	1.119,84	18,12	-	7,20
TOPLAM	105.005,31	6.016,42	45.307,19	63.202,66	409.199,04	277.083,48	227.538,81	164.537,26	299.965,99	130.464,85

*Ülke sıralamaları 2014 verilerine göre yapılmıştır. **2014 ve 2015 verileri geçicidir.

Kaynak: TÜİK,2015

Ek Tablo 10. Ülkelere Göre Türkiye'nin Çeltik İhracatı (Ton): 2006-2015

Ülkeler*	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014**	2015**
Rusya										
Federasyonu	-	-	131,92	40,00	-	226,08	24,00	12,20	238,00	258,00
Ukrayna	-	-	-	-	-	33,50	-	5,19	23,00	6,00
Gürcistan	31,70	-	-	-	-	-	23,59	14,34	15,54	31,04
Kuzey Kıbrıs										
Türk Cum.	52,36	44,08	17,92	4,60	0,19	0,10	14,47	0,21	12,58	0,81
Makedonya	-	-	-	-	-	1,89	0,48	4,74	11,61	-
Türkmenistan	0,40	1,00	0,50	-	2,76	-	8,25	9,19	8,03	4,50
Kazakistan	0,50	-	-	-	-	2,80	5,79	4,27	7,54	4,19
Bulgaristan	-	15,00	10,00	10,00	10,00	10,00	10,50	5,00	6,00	6,00
Almanya	8,42	13,29	17,46	34,59	52,34	17,47	42,36	23,04	6,00	-
Afganistan	15,50	-	0,25	20,79	18,90	1,45	-	-	3,02	-
Bosna-Hersek	-	-	-	-	-	-	-	1,50	2,63	-
Azerbaycan	0,48	-	-	1,50	0,75	0,74	61,23	18,85	2,00	-
İzmir Serbest										
Bölgesi	-	-	-	-	-	-	-	-	1,50	1,00
Irak	24,38	26,43	38,23	82,13	32,90	22,10	27,00	2,50	0,95	-
ABD	28,34	42,18	13,72	0,78	4,70	-	0,96	2,94	0,75	0,60
Diğer Ülkeler	75,54	15,43	4,89	4,31	184,20	517,72	144,36	4,14	2,30	29,07
TOPLAM	237,62	157,40	234,88	198,70	306,74	833,85	363,00	108,10	341,43	341,21

*Ülke sıralamaları 2014 verilerine göre yapılmıştır. **2014 ve 2015 verileri geçicidir.

Kaynak: TÜİK,2015

Ek Tablo 11. Ülkelere Göre Türkiye'nin Pirinçten Gıda Mamulleri İhracatı (Ton): 2006-2015

Ülkeler*	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014**	2015**
Suudi Arabistan	2.917,58	2.357,35	2.856,30	3.103,10	2.653,40	3.310,80	2.718,88	2.559,18	2.439,28	1.297,25
ABD	2.143,19	2.089,46	2.191,73	2.112,56	2.012,11	1.900,47	1.523,07	1.384,82	1.268,22	530,01
İsrail	726,57	782,10	71,53	477,97	605,77	453,63	206,10	518,90	852,26	368,36
Almanya	549,93	499,37	402,92	462,48	670,06	549,56	562,71	769,82	644,44	419,14
BAE	56,55	89,79	35,78	138,75	92,29	117,04	179,78	242,88	350,89	210,38
Kanada	483,22	369,92	342,98	290,73	328,74	370,00	313,04	362,74	314,26	195,12
İngiltere	201,67	200,19	221,55	181,31	237,51	208,19	276,42	307,12	308,30	221,68
Kuveyt	404,37	512,39	266,03	304,21	461,12	365,87	504,58	415,09	297,63	169,08
Fransa	481,36	502,41	454,42	480,86	461,42	378,95	259,91	322,18	287,69	215,06
Yunanistan	300,90	268,21	176,64	103,36	75,61	129,98	186,16	306,86	249,41	129,55
Ürdün	40,01	1,69	0,00	10,55	1,17	4,27	76,14	61,32	98,75	23,94
Hollanda	568,77	414,57	139,90	140,59	86,59	112,10	51,85	71,06	93,16	37,09
Avustralya	209,61	208,36	257,49	363,52	159,42	224,17	207,44	158,81	91,99	90,23
Belçika	83,10	82,37	100,90	65,06	103,66	64,51	80,39	68,86	84,23	40,47
İsveç	73,04	64,10	43,42	51,39	36,36	41,18	62,83	69,03	74,01	40,68
Bahreyn	10,35	52,10	67,28	52,29	71,65	15,99	52,55	106,93	55,99	46,17
Irak	2,88	1,44	25,80	21,62	36,83	4,88	51,33	47,28	52,63	96,39
Danimarka	40,25	56,82	29,27	38,15	55,63	51,97	89,08	39,74	48,21	11,24
Kazakistan	1,97	0,00	0,00	48,65	32,46	24,16	34,64	36,33	37,94	3,07
Ege Serbest Bölgesi	6,27	24,03	5,32	7,41	1,14	2,58	0,00	0,00	32,55	0,00
Diğer Ülkeler	287,93	237,67	1.030,26	181,86	151,42	318,30	307,11	237,96	220,17	146,92
TOPLAM	9.589,52	8.814,34	8.719,51	8.636,40	8.334,35	8.648,60	7.743,99	8.086,91	7.902,02	4.291,80

*Ülke sıralamaları 2014 verilerine göre yapılmıştır. **2014 ve 2015 verileri geçicidir.

Kaynak: TÜİK,2015

Ek Tablo 12. Ülkelere Göre Türkiye'nin Pirinç Unu İhracatı (Ton): 2006-2015

Ülkeler*	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014**	2015**
Azerbaycan	169,83	203,80	186,26	176,64	129,06	120,92	109,89	118,98	137,39	168,89
Almanya	27,30	31,44	26,86	370,63	33,00	25,14	33,87	30,93	30,53	24,98
Irak	0,36	4,40	8,45	18,07	18,81	15,19	21,61	26,30	15,09	15,40
Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	7,13	8,31	6,88	8,21	9,81	8,17	9,05	10,79	9,90	7,70
İngiltere	3,31	1,17	3,05	1,89	1,11	1,69	1,17	1,32	9,36	1,70
Ege Serbest Bölgesi	-	0,04	-	1,13	4,80	3,62	-	0,70	4,80	-
Danimarka	0,32	-	0,32	-	-	-	2,60	2,14	2,99	0,10
Arnavutluk	-	-	-	-	2,40	-	1,50	1,80	1,68	1,26
Hollanda	10,60	0,51	1,00	1,26	1,17	1,10	0,18	0,25	1,51	1,07
ABD	1,00	4,61	1,18	1,06	2,23	1,22	7,70	1,80	1,36	0,85
Belçika	0,74	0,54	1,14	0,65	0,48	1,92	0,65	3,09	1,33	1,38
Bursa Serbest Bölgesi	0,10	0,05	0,31	0,31	0,43	1,10	0,62	0,79	1,12	0,88
Diğer Ülkeler	14,17	18,45	22,44	50,55	12,02	19,82	18,99	9,89	6,09	8,66
TOPLAM	234,86	273,31	257,90	630,39	215,33	199,89	207,83	208,77	223,15	232,87

*Ülke sıralamaları 2014 verilerine göre yapılmıştır. **2014 ve 2015 verileri geçicidir.

Kaynak: TÜİK,2015

Ek Tablo 13. Yıllar İtibariyle Türkiye ve Dünya Pirinç Fiyatları (TL/kg)

Piyasa Yılları		Ortalama Borsa Fiyatı ¹	ABD.Long Grain 2,4% ²	Thai A1 Super White Broken ²	Thai White 100% B Second Grade ²	Pakistani Basmati ²
2006		1,24	1,16	0,64	0,91	1,52
2007		1,42	1,28	0,81	0,99	1,99
2008		1,99	2,30	1,49	2,04	3,17
2009		2,17	1,60	0,97	1,73	2,76
2010		1,90	1,50	1,14	1,52	2,59
2011		1,93	1,70	1,36	1,66	3,12
2012		1,69	1,67	1,59	1,73	3,34
2013		2,58	1,85	1,42	1,57	4,04
2014		3,04	1,68	0,95	1,28	3,89
2014	Ekim	3,00	1,56	1,01	1,29	4,22
	Kasım	-	1,59	0,99	1,26	3,47
	Aralık	3,37	1,52	0,98	1,26	2,60
2015	Ocak	-	1,49	0,97	1,26	2,58
	Şubat	3,16	1,48	0,97	1,26	2,88
	Mart	2,90	1,47	0,97	1,23	2,90
	Nisan	3,14	1,47	0,98	1,21	2,88
	Mayıs	2,27	1,45	0,96	1,16	2,63
	Haziran	2,82	1,43	0,96	1,13	2,56
	Temmuz	3,00	1,31	0,94	1,18	2,55
	Ağustos	2,88	1,36	0,95	1,12	2,61
	Eylül	2,89	1,44	0,93	1,08	2,51

Kaynak: 1- Edirne Ticaret Borsası; 2- FAO.

Ek Tablo 14. Yıllar İtibariyle Türkiye Çeltik Üretici ve Pirinç Tüketici Fiyatları (TL/kg)

Piyasa Yılları		Çeltik Üretici	Pirinç Tüketici
2006		0,74	2,89
2007		0,73	3,13
2008		1,07	4,54
2009		1,13	4,74
2010		1,14	4,71
2011		0,96	4,57
2012		0,95	4,27
2013		1,09	4,58
2014		1,85	6,39
2014	Ekim	1,87	6,55
	Kasım	1,86	6,68
	Aralık	1,82	6,75
2015	Ocak	1,83	6,75
	Şubat	1,86	6,76
	Mart	1,80	6,77
	Nisan	1,74	6,72
	Mayıs	1,74	6,70
	Haziran	1,66	6,63
	Temmuz	1,62	6,56
	Ağustos	1,76	6,54
	Eylül	1,71	6,51

Kaynak: TÜİK,2015

KAYNAKLAR

Edirne Ticaret Borsası, 2015. Aylık Bültenler.

FAO, 2015a. Agricultural Market Information System (AMIS)

FAO, 2015b. Global Information and Early Warning System (GIEWS) (Food Outlook)

TMO, 2014. Hububat Raporu 2013

TMO, 2015. Hububat Raporu 2014

TÜİK, 2015. Tarım İstatistikleri, Dış Ticaret İstatistikleri ve Fiyat İstatistikleri Veritabanları

TZOB, 2015. Basın Odası, Haberler.

USDA, 2015. Foreign Agricultural Service (GAIN Reports, Grain: World Markets and Trade Reports, WASDE Reports, Production, Supply and Distribution Database),